

АНАТОЛЮ
ЯРМОЛЕНКУ – 75!

7

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

15 ЛІСТАПАДА 2022 г. АЎТОРАК № 224 (29846)

ВОГНЕННЫЯ ВЁСКІ.
ДАЛЬКАВІЧЫ

8-9

ЦЫТАТА ДНЯ

Дзяніс **МАРОЗ**,
намеснік міністра
энергетыкі:

«Энергетычная галіна — вельмі адчувальная і значная галіна для любой эканомікі. Маючы дарагія энергетычныя рэсурсы, немагчыма забяспечваць высокую канкурэнтаздольнасць эканомікі. З сітуацыі, якая склалася сёння на Еўрапейскім кантыненте, можна зрабіць выснову, што калі дзяржава не кіруе працэсам фарміравання цэн на энергетычныя рэсурсы, гэта прыводзіць да некантралюемага росту цэн і да магчымасці асобным энергетычным кампаніям нажывацца на бедах мільёнаў людзей. Але той паўыход, які рэалізаваны ў Беларусі, правільны. Дадзеная галіна — ключавая, ёй удзяляцца павышаная ўвага з боку органаў дзяржаўнага кіравання, кіраўніка дзяржавы, што дае нам магчымасць працаваць у прагназуемых, стабільных умовах і забяспечваць нашы прадпрыемствы энергетычнымі рэсурсамі па даступных тарыфах, а значыць, забяспечваць канкурэнтаздольнасць нашай эканомікі».

МЫ ДА ВАС З ЦЯПЛОМ!

Маладыя людзі з БРСМ аказваюць дапамогу ў нарыхтоўцы дрэў пажылым адзінокім людзям. Такім чынам моладзь да-

чылася да чэленджу, які стартаваў пасля першага чэмпіянату па колцы дрэў сярод журналістаў і блогераў. Напрыклад, гэтыя

хлопцы з таварышамі шчыравалі ў аграпрадку Лешніца Бярэзінскага раёна.
Фота БелТА.

Бернард Жорж Леапольд дэ Гарсія КЛІНГЛ:

«АДНОСІНЫ З БЕЛАРУССЮ ЗАСЛУГОЎВАЮЦЬ САМАГА ВЫСОКАГА ДАВЕРУ»

Фота Юліяна ПІСЦЕЦКАГА

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка на прыняцці доверчых грамад назваў Бразілію адным з найбольш значных для нашай краіны партнёраў у Лацінскай Амерыцы. Беларускі лідар выказаў перакананне, што дзяржавы не спыняцца на дасягнутых выніках

і прадоўжаць паслядоўнае пашырэнне ўсяго спектра двухбаковых кантактаў, у тым ліку ў гарнаруднай галіне, металургіі, нафтахіміі і іншых галінах. Як развіваецца беларуска-бразільскае супрацоўніцтва, наколькі магчымае наша ўзаемадзеянне на пляцоўцы БРІКС, калі сустрэнуцца Аляксандр Лукашэнка і Лула да Сілва, у эксклюзіўным інтэрв'ю газете «Звязда» распавёў Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Федэратыўнай Рэспублікі Бразілія ў Рэспубліцы Беларусь Бернард Жорж Леапольд дэ Гарсія Клінгл.

СТАР. 4

Размова па сутнасці

ДАСТОЙНЫ АДКАЗ СУЧАСНЫМ ВЫКЛІКАМ І ПАГРОЗАМ

Як сфарміраваць гістарычную памяць
у новага пакалення?

«Гісторыя Беларусі ў многім ваенная. Асаблівае месца ў ёй займаюць падзеі Вялікай Айчыннай вайны, якая тым ці іншым чынам закранула літаральна кожную сям'ю. Невыпадкова памяць аб гэтай трагічнай старонцы нашай гісторыі з'яўляецца фактарам кансалідацыі беларускага грамадства. Гэта гістарычная падзея прысутнічае ў калектыўнай памяці беларускага народа, з'яўляецца падмуркам для нацыянальнай самасвядомасці». Такую думку выказала старшы навуковы супрацоўнік цэнтра гісторыі навукі і архіўнай справы Інстытута гісторыі НАН Беларусі, кандыдат педагагічных навук, дацэнт Марына КРАСНОВА падчас прэзентацыі абноўленага вучэбна-метадычнага комплексу «Вялікая Айчынная вайна савецкага народа (у кантэксце Другой сусветнай вайны)» для ўстаноў агульнай сярэдняй адукацыі.

СТАР. 11

КОРАТКА

- Міністэрства аховы здароўя не прагназуе сур'ёзнай змены абстаноўкі з COVID-19 у Беларусі.
- У БДУ адкрыюць спецыяльнасць «Кібербяспека».
- Брыло: нам спатрэбіцца менш за тры гады, каб поўнасцю забяспечыць краіну сваімі яблыкамі.

ISSN 1990 — 763X

9 771990 763008

Кожны дзень – з любімай «Звяздой»!

Усім, хто падпісаўся на I квартал або I паўгоддзе 2023 г., — у падарунак чатыры календары: насценны, рэлігійны, народны і месяцавы.

З ПЕРШЫХ
ВУСНАУ

«УСЁ ПАВІННА ЎКЛАДВАЦА Ў АДЗІНУЮ КАНЦЭПЦЫЮ, І ДЗЕЙНІЧАЦЬ МЫ ПАВІННЫ АДЭКВАТНА СІТУАЦЫІ»

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка прыняў з кладам міністра ўнутраных спраў Івана Кубракова, які праінфармаваў аб стане апэратыўнай абстаноўкі ў краіне. Акрамя таго, кіраўніку дзяржавы далажылі аб развіцці сістэмы органаў унутраных спраў.

«Людзі нашы ўжо ведаюць і разумеюць, што ў апошні час мы шмат займаемся ўдасканаленнем сістэмы кіравання ў нашай дзяржаве, — адзначыў Аляксандр Лукашэнка. — Перш за ўсё гэта датычыцца ваеннага складніка ў выніку сітуацыі вакол Беларусі, ды і ўнутры праблем хапае».

Менавіта ў такім рэчышчы былі абмеркаваны пытанні ўдасканалення дзейнасці Міністэрства ўнутраных спраў. Разгледзелі і шэраг іншых пытанняў, па якіх прынялі адпаведныя рашэнні. Аднак перад гэтым беларускі лідар папярэдзіў: «Прашу мець на ўвазе, ведамаснасці і якіх-небудзь праз-

мернасцяў, якія не адпавядаюць кірункам развіцця нашай дзяржавы, быць не павінна. Усё павінна ўкладвацца ў адзіную канцэпцыю, і дзейнічаць мы павінны адэкватна сітуацыі».

Лішніх грошай, па словах Прэзідэнта, ніколі няма, не было і не будзе. «Калі трэба — значыць трэба, — заўважыў кіраўнік дзяржавы. — Калі можам пацярапець — значыць трэба пацярапець у плане пашырэння, магчыма, нават расходаў на забеспячэнне жыццядзейнасці нашых ваенных падраздзяленняў, увогуле сілавога блока. Таму калі магчыма пацярапець — значыць трэба пацярапець да пэўнага часу. Але калі гэта ўжо наспела, то трэба хутка прымаць рашэнні».

Міністр унутраных спраў, генерал-лейтэнант міліцыі Іван Кубракоў далажыў аб апэратыўнай абстаноўцы ў краіне. Прэзідэнт папярэдзіў: ён добра ёю валодае.

Кіраўнік міліцэйскага ведамства праінфармаваў, што на бгучы

момант апэратыўная абстаноўка ў Рэспубліцы Беларусь застаецца кантраляванай. Па яго словах, пэўных пытанняў і рэзкіх змяненняў няма. «Органы ўнутраных спраў у першую чаргу працуюць на прафілактыку злачынстваў», — звярнуў увагу міністр унутраных спраў.

Расказваючы аб арганізацыі работы ўчастковых інспектараў міліцыі, Іван Кубракоў заўважыў, што ў МУС вярнуліся да сістэмы той саветскай школы, калі ўчастковы інспектар міліцыі працаваў з насельніцтвам менавіта на сваім участку. «Быў час, калі ад гэтага адышлі, — удакладніў ён. — Цяпер усюды створаны аперныя пункты аховы грамадскага парадку, дзе ўчастковы інспектар міліцыі праводзіць увесь свой рабочы час. Вызначылі дні, даялі іх да жыхароў. Усе ведаюць, калі старшы ўчастковы праводзіць прыём грамадзян, а ўчастковыя інспектары міліцыі займаюцца менавіта адпрацоўкай жыллага сектара».

Вераніка КАНЮТА.

У ТЭМУ

Пасля размовы з Прэзідэнтам міністр унутраных спраў, генерал-лейтэнант міліцыі Іван КУБРАКОЎ адказаў на пытанні журналістаў. Па словах кіраўніка міліцэйскага ведамства, работа супрацоўнікаў органаў унутраных спраў на прафілактыку злачынстваў прыносіць свой плён. «Мы бачым скарачэнне забойстваў на 17 % (за 10 месяцаў бягучага года. — «Зв»), а таксама цяжкіх цялесных пашкоджанняў, — заўважыў ён. — Нашым супрацоўнікам удаецца своечасова знаходзіць праблемныя семі, кватэры і своечасова рэагаваць на тую абстаноўку, якая ёсць».

Павелічэнне злачынстваў, па словах міністра, фіксуецца толькі па махлярствах. Ад дзеянняў тэлефонных махляроў пацярапела ўжо нямагла беларусаў. «Мы ў гэтым плане працуем, — адзначыў Іван Кубракоў. — Сітуацыя пераломлена, мы бачым, што ўсе званкі паступаюць з-за мяжы Рэспублікі Беларусь. Раскрывальнасць такіх злачынстваў — каля 80 %. Мы імянемся працаваць на прафілактыку і зводзіць да насельніцтва, куды звяртацца і што рабіць у выпадку паступлення такіх званкоў».

Што датычыцца ўдасканалення дзейнасці Міністэрства ўнутраных спраў, кіраўніку дзяржавы было ўнесена некалькі прапановаў. Адна з іх звязана са змяненнем структуры ўнутраных войскаў. Прапанову Прэзідэнт цалкам падтрымаў і паставіў некаторыя іншыя задачы па ўдасканаленні ўнутраных войскаў. Таксама была ўнесена прапанова па падрыхтоўцы кадраў для Міністэрства ўнутраных спраў. Беларускі лідар ухваліў рашэнне стварыць ліцэй МУС у Мар'ілёве. Пры гэтым, па словах міністра, была паставлена задача — стварыць падобныя ліцэі ва ўсіх рэгіёнах краіны. «Указанне будзе прапрацавана, і мы гэту работу пачнём ужо сёння», — падкрэсліў Іван Кубракоў.

Добрая навіна

Гуманітарны груз з Паднябеснай

Два мільёны доз кітайскай вакцыны супраць COVID-19 хутка паступяць у медустановы краіны

У Беларусь прыбыў гуманітарны груз ад урада КНР, які ўключае два мільёны доз вакцыны Vero Cell ад COVID-19 і два мільёны аднаразовых шпрыцаў. Падчас падпісання дакументаў прыёму гуманітарнай партыі вакцыны міністр аховы здароўя Дзмітрый ПІНЕВІЧ падкрэсліў, што кітайска-беларускае супрацоўніцтва ў барацьбе супраць каранавіруса можна назваць узорным. Акрамя яго, ва ўрачыстай цырымоніі ўзялі ўдзел Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол КНР у Беларусі Се Сяюн адначыў, што кітайска-беларускае супрацоўніцтва мае шырокія перспектывы і вялізны патэнцыял.

Як адначыў Дзмітрый Піневіч, Кітай застаецца найважнейшым стратэгічным партнёрам Беларусі ў рэалізацыі праектаў па мнстве напрамкаў.

— Важна, што дамоўленасць аб перадачы беларускаму боку вакцыны была дасягнута ў ходзе сустрэчы Прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнка і Старшыні КНР Сі Цзіньпіна ў Самаркандзе ў рамках мерапрыемстваў пасяджэння Савета кіраўнікоў дзяржаў — членаў ШАС, — сказаў міністр. — Як паказваюць апошнія 30 гадоў, узаемадзейненне паміж нашымі краінамі ўмацавалася і стала больш цесным, а сяброўства паміж двума народамі стала яшчэ больш трывалым.

Мы бачым, што Кітай актыўна рухаецца наперад і дэманструе поспехі ў эканамічным і сацыяльным развіцці. З задавальненнем адзначаю, што Кітай застаецца найважнейшым стратэгічным партнёрам Беларусі.

Супрацоўніцтва паміж Беларуссю і Кітаем міністр назваў узорным.

— Гуманітарныя сувязі займаюць ва ўзаемадзейні асаблівае месца. Яны збліжаюць народы, умацоўваюць давер, фарміруюць добрую аснову міждзяржаўных адносін. Сябры спазнаюцца ў бядзе. Калі Кітай, першым з усіх краін, паведаміў аб пачатку пандэміі, гэта быў моцны і мужны крок кіраўніка Кітая ў адносінах да сусветнай супольнасці. Мы назіралі і пераймалі досвед таго, як пад асабістым кіраўніцтвам старшыні КНР Сі Цзіньпіна была мабілізавана ўся краіна. Як Кітай прыклаў вялікія намаганні і, у рэшце рэшт, дабіўся значных стратэгічных вынікаў у барацьбе з каранавіруснай інфекцыяй, — падкрэсліў Дзмітрый Піневіч.

Ён нагадаў, што па распараджэнні Прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнка наша краіна першая ў свеце накіравала ў Кітай самалёт з гуманітарнай дапамогай. Пазней быў адпраўлены другі самалёт. У адказ, калі пандэмія прыйшла ў нашу краіну, Кітай перадаў нам вялікі аб'ём гуманітарнай дапамогі.

Дарэчы, усяго ў 2021—2022 гадах, з улікам гэтай партыі, Кітай перадаў Беларусі ў якасці гуманітарнай дапамогі каля пяці мільёнаў доз вакцыны. Яшчэ больш за 4,6 мільёна

доз беларускі бок закупіў самастойна. За перыяд з красавіка 2020-га да цяпершняга часу КНР аказала бязвыплатна дапамогі на 25 мільёнаў долараў. У Беларусь былі пастаўлены сродкі індывідуальнай абароны, лячэбнае і дыягнастычнае абсталяванне.

Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол КНР у Беларусі Се Сяюн адначыў, што кітайска-беларускае супрацоўніцтва мае шырокія перспектывы і вялізны патэнцыял.

— Пандэмія, якая пачалася яшчэ ў 2020 годзе, цягнулася ўжо тры гады, ствараючы пагрозу бяспецы людзей і эканамічнаму развіццю ва ўсім свеце. З моманту яе пачатку Кітай і Беларусь ажыццяўляе цеснае супрацоўніцтва ў сумеснай барацьбе з ковідам. Беларусь і Кітай абменьваліся гуманітарнымі грузамі са сродкамі індывідуальнай абароны, вакцынамі і іншымі медыцынскімі вырабамі. Акрамя таго, у Беларусі адным з рэзідэнтаў парка «Вялікі камень» пачаты выпуск прэпарату традыцыйнай кітайскай медыцыны.

Ён дадаў, што сам стаў сведкам таго, што ў многіх бальніцах і пунктах вакцынацыі выкарыстоўваецца кітайская вакцына. Гэта сведчыць аб даверы беларусаў да гэтага прэпарату.

Эпісітуацыя стабільная, запасаў лекаў, кіслароду і ложкаў звышдастаткова

Дзмітрый Піневіч падкрэсліў, што эпісітуацыя ў краіне стабільная, запасаў лекаў,

кіслароду і ложкаў звышдастаткова. Пры гэтым адначыў, што, якая не была б эпідэмія, важна працягваць вакцынацыю. Цяпер захваральнасць знаходзіцца на ўзроўні некалькіх працэнтаў ад пикавых значэнняў.

— Каля 70 % беларусаў прайшлі поўны курс вакцынацыі супраць COVID-19 — гэта добрае дасягненне. І ў тым ліку яму дазволіла забяспечыць стабільную эпідабстаноўку. Цяжкіх змен мы не прагназуем. Так, у пачатку восені мы бачылі некаторае павышэнне захваральнасці, але ўздём завяршыўся. У той жа час мы павінны быць гатовы да любога развіцця падзей. Хоць, паўтаруся, не прагназуем цяжкіх змен, але гатовыя да іх, — дадаў міністр.

Дзмітрый Піневіч паведаміў, што ўжо 30 % насельніцтва прышчэплены супраць грыпу. Маркуецца, што да 1 снежня ахоп складзе больш за 40 %.

Пракаментваў міністр і нядаўнія чуткі аб недахопе ложкаў у адной з абласцей краіны:

— Апошнім часам на нашых нарадах я стаўлю пытанні нашым спецыялістам пра тое, што наш ложкавы фонд выкарыстоўваецца не ў поўнай меры. У нас пустыюць ложка ва ўсіх рэгіёнах. Гэта сведчыць аб тым, што эпідэмія стабільная і нават аб тым, што нам неабходна аптымізацыя. Цяпер у нас ёсць свабодныя рэсурсы, якія датычацца запасаў медыкаменту, кіслароду, ложкаў. Да вылікаў мы гатовыя, рэсурсы звышдастаткова.

Алена КРАВЕЦ.

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦА

Сі Цзіньпін заклікаў Байдэна працаваць з усімі краінамі дзеля міру

Двухбаковая сустрэча старшыні КНР Сі Цзіньпіна і прэзідэнта ЗША Джо Байдэна прайшла на палях саміту G20 у Інданезіі. Аб гэтым паведаміла Цэнтральнае тэлебачанне Кітая. Сустрэча працягвалася больш чым тры гадзіны. Перагаворы сталі першай вочнай сустрэчай Сі Цзіньпіна і Байдэна пасля таго, як Байдэн заняў пасаду прэзідэнта ЗША. Апошні раз яны сустракаліся вочна ў 2017 годзе ў Давосе, тады Байдэн быў віцэ-прэзідэнтам ЗША. Сі Цзіньпін заявіў аб неабходнасці працаваць з усімі краінамі, каб «прынесці надзею на мір і ўпэўненасць у глабальнай стабільнасці». «Чалавечтва сутыкаецца з беспрэцэдэнтнымі выклікамі, свет стаіць на растаньні, і куды рухацца — гэта пытанне, аб якім задумваемся не толькі мы, але і ўсе краіны», — цытуе кітайскага лідара

РІА «Навіны». Амерыканскі прэзідэнт у сваю чаргу выказаў меркаванне, што ЗША і Кітай могуць пераадолець рознагалосі. Байдэн заявіў Сі Цзіньпіну, што Злучаныя Штаты прадоўжаць канкуруаваць з КНР, але гэта саперніцтва «не павінна перарасці ў канфлікт».

МУС Турцыі: Анкара адмаўляецца прымаць спачунны ЗША пасля тэракту ў Стамбуле

Кіраўнік Міністэрства ўнутраных спраў Турцыі Сулейман Соілу заявіў, што ў краіне ведаюць, адкуль каардынаваць тэракт у Стамбуле, таму не прымаюць спачуннага ад Пасольства ЗША. Аб гэтым паведаміла РІА «Навіны» са спасылкай на тэлеканал CNN Turk. Як вядома, на турыстычнай вуліцы ў Стамбуле 13 лістапада адбыўся выбух, загінулі шэсць чалавек, звыш 80 былі параненыя. Пракуратура Турцыі ўзбудзіла крымінальную справу. Улады краіны расцэнваюць ініцыянт як тэракт. Праваахоўнікі затрымалі 46 чалавек

па справе аб тэракце, у тым ліку жанчыну, якую падазраюць у выкананні выбуху.

Францыя на фоне крызісу з мігрантамі прыгразіла Італіі наступствамі

Міністр замежных спраў Францыі Катрын Калона папярэдзіла Італію аб наступствах пасля адмовы прымаць судна з мігрантамі Ocean Viking. Аб гэтым яна заявіла ў інтэрв'ю газеце Parisien у адказ на пытанне аб будучыні адносін дзвюх краін. Ocean Viking належыць асацыяцыі SOS Méditerranée, якая займаецца выратаваннем мігрантаў, якія спрабуюць пералысці Міжземнае мора і трапіць у Еўропу. На мінулым тыдні судно адмовілі ў заходзе ў адзін з італьянскіх партоў, пасля чаго яму прыйшлося адысці ад берагоў Сіцыліі. «Будучы наступствы, калі Італія стане ўпараціцца ў гэтых адносінах. Са свайго боку мы прыпынілі механізм перапынення мігрантаў з Італіі і ўзмацнілі кантроль на межах паміж Францыяй і Італіяй. Трэба нагадаць Рыму аб яго абавязку працягваць чалавечнасць. І спадзяецца, што ён зразумее гэтае пасланне», — растлумачыла дыпламат.

У новае жыллё — з падарункамі

Удаве Героя Беларусі Уладзіміра Карвата дапамаглі перасяліцца ў новую кватэру

У Брэсце мясцовыя ўлады дапамаглі ўдаве першага Героя Беларусі Уладзіміра Карвата пераехаць у новую кватэру. З наваселлем Ніну Карват павіншаваў старшыня аблвыканкама Юрый ШУЛЕЙКА, перадае карэспандэнт БелТА.

Фота БелТА

Падпалкоўнік авіяцыі Уладзімір Карват загінуў 23 мая 1996 года. Да апошніх секунд свайго жыцця ён рабіў усё магчымае, каб адвесці самалёт, які пацярпеў крушэнне, ад аграгарадка Арабаўшчына ў Баранавіцкім раёне. За праўленую мужнасць пры выкананні воінскага абавязку пілота пасмартна было прысвоена званне Героя Беларусі. Апошнія 24 гады яго ўдава Ніна Карват жыла ў доме на вуліцы Маскоўскай у Брэсце. Яна звярнулася да Юрыя Шулейкі

з просьбай пасадазейнічаць у змене месца жыхарства ў сувязі са станам здароўя. Службы абласнога і гарадскога выканкамаў вывучылі рынак жылля і прапанавалі варыянт на вуліцы

Савецкай Канстытуцыі. Жанчыне аказалі садзейнічанне ў продажы старой кватэры і набыцці новай.

«Мая старая кватэра знаходзілася на апошнім, пятым, паверсе. Акрамя таго, да прыпынку ісці недзе адзін кіламетр. Было цяжкавата дабрацца дадому. Звярнулася па дапамогу ў аблвыканкам. Усё вырашылася добра. Я вельмі ўдзячная ўсім за дапамогу: столькі я атрымала», — расказае Ніна Карват.

З наваселлем яе прыехаў павіншаваць старшыня аблвыканкама Юрый Шулейка. Ён выказаў Ніне Карват словы падтрымкі і пацкавіўся яе жыццём. Госці, натуральна, прыйшлі не з пустымі рукамі. «Прыгожая хата, побач прыпытак. Я яшчэ тут абываю. Выбіраю кватэру ў зацішным кутку, каб вокны выходзілі ў двор і было спакайнай», — адзначыла Ніна Кірылаўна.

Надвор'е

Калі мокры снег і дождж, а потым падмарозіць — атрымліваецца першая галалёдзіца

Гэта ідзе холад з поўначы Еўропы

Пагрэлі нас вятры з Атлантыкі. Так пагрэлі, што амаль цэлую дэкаду тэмпературны фон быў на 3—10 градусаў вышэйшы за кліматычную норму. Такая тэмпература больш адпавядае пачатку кастрычніка. Але не ўсё кату масленіца — завяршаецца першая палова лістапада. А таму істотнае пахалданне, снег і галалёдзіца чакаюцца ў нашай краіне на гэтым тыдні, паведамляюць спецыялісты Рэспубліканскага цэнтра па гідраметэаралогіі, кантролі радыеактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Міністэрства.

Паводле інфармацыі сіноптыкаў, трэці тыдзень лістапада адзначыцца карэнным пераломам у атмасферы. Паветраныя патокі памяняюць свой напрамак, і на тэрыторыю нашай краіны паступаць халодныя няўстойлівыя паветраныя масы з поўначы Еўропы. Тэмпературны фон панізіцца, а ападкі перайдучу ў змешаную фазу (мокры снег, дождж), дзе-нідзе нават зможа сфарміравацца першае снежнае пакрыва.

У аўторак чакаецца без істотных ападкаў. Днём месцамі, а па паўночным усходзе краіны ў многіх раёнах будуць ападкі ў выглядзе дажджу і мокрага снегу. У начныя і ранішнія гадзіны месцамі згусяцца туман. Максімальная тэмпература паветра чакаецца ад плюс 1 градуса да 7 цяпла. Па пайднёвым захадзе Беларусі сіноптыкі абяцаюць плюс 8—10 градусаў.

Холад з поўначы кантынента дасягне нас ужо ў сераду. У гэты дзень на большай частцы тэрыторыі краіны прагназуюцца кароткачасовыя ападкі ў выглядзе мокрага снегу і дажджу. На асобных участках дарог галалёдзіца. Тэмпература паветра на працяг сутак складзе мінус 3 — плюс 4 градусы.

Паводле папярэдняга прагнозу, у другой палове тыдня на тэрыторыю краіны прывуцца халодныя паветраныя масы арктычнага паходжання. Усталяюцца сапраўды халоднае надвор'е. Начныя маразы стануць больш адчувальнымі, пры гэтым і дзённыя тэмпературы будуць з пясцом не ўсюды.

У чацвер месцамі па краіне пройдзе невялікі кароткачасовы снег. На асобных участках дарог галалёдзіца. Тэмпература паветра ўначы будзе мінус 1—7 градусаў, днём — ад мінус 4 градусаў да 2 цяпла. Да канца тыдня надвор'е стане яшчэ больш жорсткім. У пятніцу месцамі, у асноўным па ўсходзе краіны, чакаецца кароткачасовы снег. На асобных участках дарог галалёдзіца. Уначы тэмпература паветра будзе вагацца ад мінус 2 да мінус 9 градусаў, пры праясненнях — да мінус 11 градусаў. Максімальная тэмпература ўдзень будзе ад мінус 6 да плюс 1 градуса. Вось тэма. Нават на выхадныя чакаецца мараз ноччу да мінус 10—11 градусаў. А гэты яшчэ не зима.

Сяргей КУРКАЧ.

«ЗДОРОВЫ ЧАЛАВЕК» ПЕРАМАГАЕ...

Стужка Пятра Тадароўскага атрымала «Золата «Лістапада»

Па традыцыі ў кінатэатры «Масква» прайшла цырымонія закрыцця XXVIII Мінскага міжнароднага фестывалю «Лістапад». Ганаровымі гасцамі мерапрыемства, якое адбылося ўвечары 11 кастрычніка, сталі ўдзельнікі форуму, культурныя дзеячы і аматары кінамастацтва. Акрамя імёнаў пераможцаў фестывалю ў розных намінацыях, раскрылася галоўная інтрыга ўсяго «лістападнага» тыдня — абвясцілі ўладальніка Гран-пры.

цыйным фільмам для дзяцей стала работа рэжысёра Уры Лотана «Чорная горка» (Ізраіль — Вялікабрытанія).

Прызам за найлепшы фільм конкурсу імя кінарэжысёра Віктара Турава ўзнагародзілі фільм Арсенія Кайдашкага і Юліі Сергінай «Уральскія дэрбі». Таксама падчас цырымоніі закрыцця было ўручана некалькі спецыяльных прызюў. Так, айчынная стужка «Класікі і шахматы» Наталлі Касцючэнка атрымала спецыяльны прыз Мінскага гарадскога выканкама камітэта за ўвасабленне духоўнасці ў мастацтве.

Спецыяльны прыз СНД «Кіно без межаў» за развіццё культурнага супрацоўніцтва і ўмацаванне сяброўства паміж народамі ўручаны творчаму калектыву ігравога кіргызскага фільма «Шамбала» (рэжысёр Артыкпай Суюндукаў).

Фота Павеці ГОНАЧ

Падчас цырымоніі намеснік прэм'ер-міністра Ігар ПЕТРЫШЭНКА адзначыў, што конкурс засведчыў сапраўдныя каштоўнасці кінематаграфіі:

— Тыдзень «Лістапада» дэманструваў Беларусі і краінам, якія прыехалі і прадставілі свае работы ў сферы кінамастацтва, сапраўдныя каштоўнасці кінематаграфіі. Асаблівыя словы ўдзячнасці хачу выказаць нашым сябрам, якія прыехалі з уседніх краін, найперш з Расіі. Яны бралі ўдзел ва ўсіх конкурсных намінацыях. Дзякую гледачам за тое, што яны шчыра, з увагай ацэньвалі ўсе кінатворы, якія дэманстраваліся на фестывалі. Я са шкадаваннем кажу: «Да сустрэчы, кінафестываль XXVIII, і мы чакаем усіх на XXIX Міжнародным «Лістападзе» ў наступным годзе», — падсумавалі Ігар Петрышэнка.

Адразу некалькі ганаровых узнагарод атрымаў фільм «Здаровы чалавек» расійскага рэжы-

сёра Пятра Тадароўскага. Стужцы прысудзілі спецыяльны прыз Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь «За гуманізм і духоўнасць у кіно». Прадстаўнік фільма Ганна Лявонцьева, атрымліваючы на сцэне узнагароду, падзякавала Прэзідэнту краіны за ацэнку творчай работы, падзякавала і рэжысёра фільма Пётра Тадароўскага і малодшы даслаў відэазварот, у якім падзякаваў за такую высокую ўзнагароду. Фільм «Здаровы чалавек» удзельнічаў у асноўным конкурсе ігравога кіно «Лістапада». Прэм'ера фільма падчас кінафестывалю адбылася 5 лістапада. Галоўныя ролі ў карціне выканалі Мікіта Яфрэмаў, Ірына Старшанбаум, Яўген Ткачук.

Менавіта стужка Пятра Тадароўскага перамагла ў конкурсе — «Здаровы чалавек» атрымаў Гран-пры «Золата «Лістапада»:

— Самае галоўнае, што фільм знайшоў водгук у гледачоў. Падчас яго паказу на кінафестывалі

ў Мінску нехта плакаў, нехта смяяўся, а значыць, карціна не пакінула абывакавімі, — адзначыла прадстаўнік фільма. — Узнагародамі і дыпламамі была адзначана вялікая колькасць стужак, прадэманстраваных падчас конкурснага тыдня. Так, прыз за найлепшую

жаночую ролю атрымала Святлана Чуйкіна, якая выканала галоўную ролю ў фільме «Плакаць нельга». Прызам за найлепшую мужчынскую ролю ўдасцілі Алег Чугунова за работу ў карціне «Здаровы чалавек».

Прыз сімпатый за найлепшы ігравы фільм атрымала кітайская стужка «Сястра» рэжысёра Жасінь Інь.

Гран-пры за найлепшы дакументальны фільм узяла работа «Агонь» расійскага рэжысёра Ганны Янкоўскай.

Найлепшым фільмам конкурсу анімацыйных фільмаў стала стужка Адама Сіра, Габрыэль Сель-ні і Хлоі Фар «Бывай, Жэрэм!» (Францыя). А найлепшым анима-

Дэпутаты Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь смуткуецца ў сувязі са смерцю дзяржаўнага дзеяча, дэпутата Вярхоўнага Савета БССР сёмага склікання, дэпутата Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь дванадцатага склікання СЛАБАДЫ Аляксандра Іванавіча і выказваюць глыбокія спачуванні яго родным і блізкім.

Калектыв Міністэрства антыманапальнага рэгулявання і гандлю Рэспублікі Беларусь смуткуе з прычыны смерці Аляксандра Сяргеевіча МАТУСЕВІЧА. Выказваем спачуванне родным і блізкім А. С. Матусевіча ў сувязі з напатаўшым іх горам і падзяляем смутак.

Арына КАРПОВІЧ.

«Узаемадзеянне прыносіць вялікую радасць»

— *Спадар пасол, гэты год асаблівы, нашы краіны адзначылі зямальную дату — 30-годдзе ўстаўлення дыпламатычных адносін паміж Беларуссю і Бразіліяй. Чаго ўдалося дасягнуць за мінулы час?*

— Я ацэньваю супрацоўніцтва нашых краін на працягу апошніх трох дзесяцігоддзяў як вельмі станоўчае, улічваючы наяўнасць як у Бразіліі, так і тут, у Мінску, дыпламатычных прадстаўніцтваў. Яны, дарчы, з'явіліся пасля 2010-га дзякуючы дамоўленасці Аляксандра Лукашэнкі і Лулы да Сілва (які ў той час быў прэзідэнтам Бразіліі і нядаўна зноў выйграў выбары кіраўніка дзяржавы і хутка распачне свой трэці тэрмін на гэтай пасадзе. — М. Л.). Пасольствы імгненна пашырылі і паглыбілі супрацоўніцтва ў ўзаемамарэмуе паміж нашымі краінамі. У Бразіліі ўзаемадзеянне з Беларуссю прыносіць вялікую радасць, мы прыкладаем максімальныя намаганні для таго, каб дыялог паміж нашымі краінамі быў больш цесным і ўзаемавыгадным. За апошнія некалькі гадоў удалося істотна ўмацаваць сувязі ў такіх важных сферах, як палітычная, эканамічная і культурная. Але найважнейшае тое, што нават у часы цяжкасцяў абедзве краіны накіраваны на пошук сумесных рашэнняў для іх пераадолення. Вы павінны ведаць, што Бразілія — гэта тая краіна, якая заўсёды гатовая працягнуць руку дапамогі Беларусі. Я пераканаўся, што адносіны з вашай краінай заслугоўваюць самага высокага даверу. Тут сур'ёзныя прадпрыемствы, высокі ўзровень кваліфікацыі спецыялістаў. Гэта вялікі, надзейны партнёр, і мы тое цнім.

— *Наколькі паспяхова на фоне даволі няпростай міжнароднай абстаноўкі, звязанай з санкцыйнымі абмежаваннямі, эпідэмічнай сітуацыяй, развіваецца сёлета беларуска-бразільскае супрацоўніцтва? Як вы ахарактарызуеце дынаміку двухбаковага ўзаемадзеяння на дадзеным этапе? Чым цікавая Бразілія наша краіна?*

— У двухбаковых адносінах пераважаюць камерцыйныя, гандлёва-эканамічныя пытанні. Цяпер я аддаю асаблівую ўвагу тэме ўгнаенняў. Бразілія з'яўляецца буйным імпарцёрам калію з Беларусі, гэты прадукт адыграе ключавую ролю ў зладжанай рабоце бразільскага аграбізнесу. Сёння шмат гавораць аб глабальнай харчовай бяспецы. У сувеснай сельскагаспадарчай вытворчасці ўдзельнічаюць розныя краіны, але без свабоднага гандлю і без ўгнаенняў сістэма дрэнна працуе.

Яшчэ адна важная тэма — авіяцыя. Бразілія традыцыйна з'яўляецца эксперцёрам пасажырскіх самалётаў для кампаніі «Белавія». І мы разлічваем на захаванне нашай прысутнасці ў Беларусі ў будучыні. Ёсць таксама шмат магчымасцяў для пашырэння гандлю. Новыя прадукты і паслугі могуць быць з вялікай цікавасцю сустрэты на мясцовым рынку. Я маю на ўвазе, у прыватнасці, харчовы сектар і пастайкі кавы высокай якасці,

садавіны, алейных культур. Бачу таксама вялікія магчымасці на рынку тэкстылю, фармацэўтычнай прадукцыі, запчастак, металургіі і інфармацыйных тэхналогій.

«Свет не павінен быць аднапалярным»

— *У Бразіліі актыўна развіваецца аграпрамысловы комплекс, па шэрагу пазіцый краіна — у ліку вядучых сувесных экспарцёраў. Як вырашаюцца пытанні, звязаныя з пастайкамі беларускіх ўгнаенняў, сельскагаспадарчай тэхнікі на бразільскі рынак?*

— Для Бразіліі заўжды было надзвычай важна мець уласную незалежную знешнюю палітыку. Мы імкнёмся будаваць добрыя ўзаемаадносіны з усімі краінамі і павяжаем пазіцыю наконт таго, што свет не павінен быць аднапалярным. Мусяць быць розныя цэнтры ўплыву для раўнавагі міжнародных адносін. Бразілія ніколі не працуе

такога пытання. Я кажу пра вядомую «дыпламатыю ўгнаенняў».

Лічу, што Беларусь магла б таксама выкарыстаць свой значны патэнцыял у сектары вытворчасці сельскагаспадарчай тэхнікі для павелічэння экспарту ў Бразілію. Наш рынак вельмі вялікі, але ў той жа час надзвычай канкурэнтны. Таму важна арганізаваць гандлёвыя прадстаўніцтвы і ўдзельнічаць у спецыялізаваных кірмашах у Бразіліі, каб належным чынам прадставіць гэтыя машыны патэнцыяльным пакупнікам.

— *Якія напрамкі двухбаковага ўзаемадзеяння можна вызначыць як стратэгічныя?*

— Гістарычна паміж нашымі краінамі склаўся добрае супрацоўніцтва ў палітычнай, эканамічнай і культурнай галінах. Але я лічу, што існуе мноства магчымасцяў для паглыблення супрацоўніцтва ў галінах, пра якія я ўжо сказаў, а таксама ў іншых — такіх, як спорт, адукацыя і тэхналагічны сектар.

супраць кагосьці, заўсёды працуе толькі на агульную карысць — за развіццё дыялогу, умацаванне міру. Санкцыі контрпрадукцыйныя, яны раздзяляюць краіны. Цяпер як ніколі так патрэбны дыялог. Не варта забываць аб тым, што дыпламатычныя адносіны павінны быць лабудаваны на дыялогу. Мэта стварэння такіх буйных аб'яднанняў, як ЕС, МЕРКАСУР, — адзінства, а не раз'яднанне.

Абмежаванні, якія нам навязваюць, наносзяць урон прадпрыемствам як у Бразіліі, так і ў Беларусі. Часта буйныя дзяржавы забываюць аб наступствах санкцый для астатніх краін. Абмежаванні з'яўляюцца глабальнай тэмай, сярод якіх сувесная бяспека, у тым ліку харчовае. Парушаецца эканамічная стабільнасць краін, павялічваюцца цэны.

Санкцыі не толькі стрымліваюць гандлёвы паток, а і перамяшчэнне людзей паміж нашымі краінамі. У нас ёсць магчымасць арганізаваць прамыя рэйсы паміж Мінскам і Бразіліяй. Аднак з-за санкцый кошт пералётаў узляццё настолькі, што стаў недаступным для большасці людзей.

Бразілія, як і Беларусь, спрабуе абысці санкцыі, якія прынятыя ў аднабаковым парадку і негатывым чынам адбіваюцца на нашых краінах. Можна сказаць, што дадзенае пытанне вырашаецца, але, на жаль, не так хутка, як хацелася б. Мы шукаем як фінансавыя, так і лагістычныя альтэрнатывы. Бразільскі ўрад прыклаў вялікія намаганні, каб скаардынаваць дзеянні сваёй дыпламатычнай службы не толькі ў Мінску, але і ў іншых ключавых краінах для вырашэння

— *Міністр замежных спраў Беларусі Уладзімір Макей на сустрэчы на палях сесіі Генеральнай Асамблеі ААН у Нью-Ёрку з міністрам замежных спраў Бразіліі Карлусам Альберту Франку Франса абмеркаваў у тым ліку пытанні двухбаковага ўзаемадзеяння ў міжнародных арганізацыях. Як развіваецца супрацоўніцтва ў згаданай сферы, у тым ліку, як магчыма перспектыва, на пляцоўцы БРІКС?*

— Нашы краіны маюць стаўночы досвед сумеснай работы ў міжнародных арганізацыях. Беларусь падтрымлівае заўвагу Бразіліі на атрыманне месца пастаяннага члена ў пашыраным Савеце Бяспэкі ААН. Таксама ваша краіна часта падтрымлівае бразільскіх кандыдатаў на пасадзі ў міжнародных арганізацыях. Бразілія вельмі ўдзячная за падтрымку, якая была нам аказана.

БРІКС з'яўляецца важным аб'яднаннем для нашай краіны. У яго рамках створаны механізм пашыранага дыялогу з іншымі дзяржавамі, якія развіваюцца. Мы лічым пазітыўным уздел Беларусі ў гэтым механізме.

«У вашай краіне я знайшоў сапраўдны скарб»

— *Пасольства актыўна падтрымлівае і прасоўвае практы, звязаныя з традыцыйнай бразільскай культурай, партугальскай мовай. Як яны ўспрымаюцца беларусамі, наколькі паспяхова праходзіць культурны абмен паміж нашымі народамі?*

— Калі я прыехаў, я сустрэў на вуліцах Мінска бразільскую прысутнасць у стрыт-арце, работах нашых мастакоў, прадстаўленых па ўсім горадзе, асабліва ў раёне вуліцы Кастрычніцкай. Многія з іх былі створаны ў рамках фестывалю VUlca Brasil.

У Беларусі праваднікамі ў бразільскую культуру першапачаткова былі музыка і літаратура — творы такіх мюзьменнікаў, як Жоржы Амаду, Паўла Казэля, а пасля тэлесерыялы, такія як «Рабыня Ізаўра», якія паказвалі яшчэ ў савецкі перыяд. Пазней сталі папулярнымі іншыя серыялы, такія як «Клон». Гэта прысутнасць дае нам упэўненасць у тым, што ёсць добрастворная глеба для працягу сумеснай работы.

Калі вы вывучаеце новую мову, вы адчыняеце дзверы ў новы свет з пункту гледжання сяброўства, культуры і бізнесу. Партугальская — адна з самых распаўсюджаных моў у свеце. Я быў рады даведацца, што ва ўніверсітэтах Беларусі ёсць студэнты, якія вывучаюць партугальскую мову. Ідэя заключалася ў тым, каб у найбліжэйшыя гады павялічыць колькасць студэнтаў, якія вывучаюць партугальскую ў Беларусі, і бразільцаў, якія вывучаюць рускую і, магчыма, беларускую мовы ў Бразіліі.

— *Як развіваецца ўзаемадзеянне ў сферах адукацыі, турызму?*

— З 2019 года дзейнічае пададнёнае аб супрацоўніцтве ў сферы адукацыі паміж Бразіліяй і Беларуссю. Дагавор з'яўляецца важным крокам, бо дазваляе паглыбіць супрацоўніцтва паміж урадамі і ўніверсітэтамі. Ідэя ў тым, каб заахочваць абмен ведамі, а

таксама студэнтамі і выкладчыкамі праз дагаворы, стыпендыі і да-следаванні.

У сферы турызму важнай вяхой стала прыняцце нашымі краінамі ў 2016 годзе рашэння аб бязвізавым рэжыме. Так што на практыцы любы беларус можа паехаць у Бразілію без візы і аплаты якіх-небудзь збораў.

— *Якія вашы ўражанні ад Беларусі, дзе ўдалося пабываць у нашай краіне, што паспыталі з нацыянальных страў?*

— Уражанні самыя лепшыя. Дэгтуль я, на жаль, не быў у вашай цудоўнай краіне, і для мяне вялікае задавальненне прадстаўляць Бразілію ў Беларусі, дзе я сустрэў вельмі гасцінных людзей і станоўчы вобраз Бразіліі. Гэта дае мне вялікі прастор для работы. Я бачу, што Беларусь за апошнія 30 гадоў дасягнула вельмі шмат у розных галінах, забяспечыўшы высокую якасць жыцця для свайго насельніцтва. Не стамляюся паўтараць, што ў вашай краіне я знайшоў сапраўдны скарб. Мінск — арганізаваны горад, зялёны, чысты, бяспечны, прыгожы. Самае галоўнае — тут жыўць цудоўныя людзі, якія з радасцю дапамагаюць іншаземцам. Тут адчуваеш сябе доўгачаканым і жаданым госцем. Я магу параўноўваць, паколькі працаваў у пасольствах шэрагу краін у розных кутках планеты. Тое, як паводзяць сябе беларусы, гэта нешта вельмі незвычайнае ў цяперашнім рацыянальным і даволі жорсткім свеце. Здыўляюць шчырасць, дабрны, адкрытасць беларусаў. Я атрымаў вялікую радасць ад зносінаў і спадынаў з такім жа пачуццём працаваць надалей. Самае важнае — пазітыўнае ўспрыманне, разуменне ўзаемнасці, блізкасці. Гэта як гаручае тэма, каб усё рухалася, каб быў поспех ва ўзаемадзеянні. Асабліва тое важна для народаў, якія геаграфічна такія далёкі ад аднаго. Я бачу, што Бразілія выклікае станоўчыя эмоцыі ў вашай краіне. І гэта натхненне.

Спадынаў і надалей адкрываць для сябе Беларусь. З традыцыйных страў я ўжо паспытаў драпікі і цудоўныя беларускія сыры. А яшчэ я стаў пастаянным наведвальнікам Камароўскага рынку ў Мінску.

— *На адкрыцці першага Фэстывалю лацінаамерыканскай культуры вы казалі пра агульную рысу беларускага і бразільскага народаў. У чым яны выяўляюцца?*

— Перш за ўсё, нягледзячы на адлегласць, у нас узнікае пачуццё ўзаемнай сімпатыі. Калі я прыехаў у Мінск, я ўбачыў станоўчы вобраз Бразіліі. Гэта вынік таго, што трансліруецца праз сродкі масавай інфармацыі і кінафільмы. Беларускаму народу не саступае бразільскаму ў сваёй міралюбнасці і шчырасці. Беларусы цэняць жыццё, сяброўства і смачную ежу. Я захапляюся высокім узроўнем культуры, ветлівым і гасцінным характарам беларускага народа.

— *Сёння ў Бразіліі вялікае свята — Дзень абвяшчэння рэспублікі. Падчас святкавання згадваюць і знаваюць дату — 200-годдзе незалежнасці, якое сёлета адзначыла найбуйнейшая лацінаамерыканская краіна. Ад усяго сэрца віншую і з чымым міру, радасці і працівання!*

Мікалай ЛІТВИНАЎ.

Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

ФІНАЛЬНЫ АГРАРНЫ АКОРД

У Віцебску падвялі святочную мяжу ўборачнай кампаніі на фінальным этапе абласнога фестывалю-кірмашу працаўнікоў вёскі «Дажынкi-2022». Сэлета паўночных рэгіён скарэй новую вяршыню — унёс у рэспубліканскі каравай 1 мільён 115 тысяч тон збожжа. Найлепшых перадавікоў сельскагаспадарчай вытворчасці віталі ў Віцебскай абласной філармоніі.

Гэтае жніво для віцебскіх аграрыяў стала рэкордным не толькі ў маштабах вобласці і краіны, але і ў асабистых заліках: адзіныя на Віцебшчыне камбайнеры філіяла «Задняпроўскі» Аршанскага раёна Аляксандр Камароў і Аляксандр Складзюў сабралі 5 695 тон золата палёў. Тысячы намалот збожжа перасягнулі 198 экіпажаў камбайнераў вобласці, двухтысячы — 27, а трохтысячы — чатыры.

Сярод гаспадарак паўночнага рэгіёна, якія дасягнулі найлепшых вынікаў па ўраджайнасці збожжавых, аказаліся «Ларынаўка» Аршанскага раёна, «Хацілі-Агра» Пастаўскага раёна, Талачынскі кансервавы завод, філіял СГП «Мазалавагаз» УП «Віцебскаблгаз» Віцебскага раёна, Віцебская бройлерная птушкафабрыка. Найбольшую ўраджайнасць збожжавых і зернебабовых культур

атрымалі Віцебскі раён — звыш 41 цэнтнера з гектара, Аршанскі раён — амаль 41 цэнтнер з гектара, Верхнядзвінскі раён — 35,5 цэнтнера з гектара.

— Пасяўная і ўборачная — гарачая пара, сур'ёзны экзамен для аграрыяў усёй краіны, па выніках якога Віцебшчына дэманструе добры вынік. Сэлета намалочана больш за мільён тон збожжа пры сярэдняй ураджайнасці 31 ц/га, што значна вышэй за паказчыкі папярэдняга года. Гэта заслуга ўсіх аграрыяў, жывёлаводаў, механізатараў, камбайнераў, кіроўцаў, кіраўнікоў усіх узроўняў: ад сельскагаспадарчых прадпрыемстваў да раённых і абласных структур, перапрацоўчых прадпрыемстваў Віцебскай вобласці. Хацелася б, каб Віцебская вобласць заўсёды дэманстравала такія вынікі, як сёлета. Дзякуй вам за цяперашняе, вытрымку

і працу, якая часам доўжылася ад відна да відна, — адзначыў у віншавальным слове кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь Ігар СЕРГЕЕНКА. Ігар Пятровіч таксама зачытаў па святочным мерапрыемстве прывітальны адрас Прэзідэнта Беларусі і ўручыў кошык кветак ад Аляксандра Лукашэнкі.

Старшыня Віцебскага аблвыканкама Аляксандр СУБОЦІН адзначыў, што сёлета паспрыяла

віч. Кіраўнік вобласці падзякаваў аграрыям за цяжкую штодзённую працу дзеля краіны, падкрэсліўшы, што сваімі высокімі дасягненнямі яны ўзнімаюць аўтарытэт аграрнай галіны, і ўручыў заслужаны ўзнагароды.

Прадстаўнік кіраўніка дзяржавы ў Віцебскай вобласці, намеснік прэм'ер-міністра Беларусі Пётр ПАРХОМЧЫК таксама далучыўся да віншавання аграрыяў: «Па ўраджайнасці бульбы

не толькі надвор'е, але і стаўка на азімыя, а таксама выкананне вытворчых тэхналогій, тэрмінаў сяўбы, унясення ўгнаенняў і, вядома, працоўнага дысцыпліна. Губернатар падкрэсліў, што апошнія гады сталі сапраўднай праверкай для суветных эканамічных адносін. «Мы разумеем, наколькі нетрывалым можа быць мір і як хутка можна страціць тое, што будавалася стагоддзямі. Працаваць па-старому ўжо не атрымаецца. Цяпер непарушным пастулатам павінны быць якасць і тэмпы, патрэбна сістэмнае ўпарадкаваная работа», — сказаў Аляксандр Міхайла-

Віцебшчына апырэдзіла ўсе рэгіёны краіны, па ўраджайнасці цукровых буркоў апырэдзіла Мінскую, але крыху недацягнула да Гродзенскай вобласці, вядучая ўраджайнасць і па агародніне. Так што Віцебская вобласць не толькі гарантавала харчовую бяспеку свайму рэгіёну, але і ў цэлым нашай краіне». Пётр Аляксандравіч таксама ўручыў Аляксандру Субоціну сертыфікат на камбайн КЗС-1218, які будзе накіраваны ў адну з гаспадарак паўночнага рэгіёна.

Прывітальныя словы віцебскім працаўнікам вёскі даслалі Старшыня Савета Рэспублікі Наталля

Качанова і Старшыня Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь Уладзімір Андрэйчанка.

На тое, што аграры ўсёй краіны гарантавалі харчовую бяспеку беларусам, у віншавальным слове звярнуў увагу міністр сельскай гаспадаркі і харчавання Ігар БРЫЛО: «Узровень самазабяспечанасці малаком склаў 263 працэнты, мясам — 134 працэнты, яйкам — 128 працэнтаў, бульбай і агароднінай — звыш 100 працэнтаў. Гэтыя лічбы сведчаць аб тым, што мы сталі экспартаарыентаванай краінай. За дзевяць месяцаў нам удалося экспартаваць прадукцыю на шэць мільярдаў долараў, гэта 126 працэнтаў росту да ўзроўню мінулага года. Важную ролю ў гэтым адыграла Віцебская вобласць — практычна 400 мільянаў з такім жа тэмпам росту. Такім чынам краіна выйдзе і на рэкордны узровень экспарту. Мы адзначна перасягнулі сёлетнюю суму ў восем мільярдаў долараў і ў чарговы раз правым сябе на міжнародным рынку».

Ганаровыя госці свята ўсклалі кветкі да воінскага мемарыяла на Успенскай гары і азнаміліся з падворкамі прадпрыемстваў Віцебшчыны.

Прагучы фінальны аграрны акорд сезона-2022, а працаўніцкі вёсак Віцебшчыны ўжо рыхтуюцца да наступнага жніва, каб пакінуць у сельскагаспадарчым леталісе краіны яшчэ больш яркі след.

Аляксандра ГВОЗДЗЕВА.

АГРААЛІМП НА БЕРАЗЕ ІПУЦІ

Каравай аграрыяў Гомельшчыны сёлета пацяжэў на 50 тысяч тон у параўнанні з леташнім: з улікам кукурузы намалочана 1,1 мільёна тон. Практычна поўнасцю ўбраны ўраджай з палёў. Вынікі сельскагаспадарчага сезона паўднёвага ўсходу Беларусі падвялі на рэгіянальным фестывалі-кірмашу «Дажынкi-2022» у горадзе на Іпуці — Добрушы.

ВЫНІКІ І НОВАЯ ПЛАНІ

Адпрацавала больш чым тысяча экіпажаў збожжаўборачных камбайнаў, звыш 290 экіпажаў сталі «тысячнікамі», на рахунку 18 тандэмаў — больш за дзве тысячы тон намалочанага збожжа новага ўраджаю. Словы шчырай падзякі героям сёлётай ўборачнай кампаніі на Гомельшчыне са сцэны рэгіянальнага фестывалю-кірмашу «Дажынкi-2022» адрасваў старшыня Гомельскага аблвыканкама Іван КРУПКО.

Кіраўнік рэгіёна таксама даў самую высокую ацэнку прафесіяналізму механізатараў, жывёлаводаў, прадстаўнікоў усіх аграрных прафесій, праца якіх прынесла поспехі сёлета на Гомельшчыне.

— Мы вырапілі па ўзроўні прыбытку, рэнтабельнасць мае станоўчую дынаміку, вырапіла вырочка на аднаго працаўніка. Атрымалася пераарыентаваць рынкі збыту з Еўропы, Украіны на Ра-

сійскую Федэрацыю і Кітай. Эканамічныя паказчыкі аграрна-прамысловага комплексу на высокім узроўні. Сёння ў рэгіёне ў рамках структуры пасяўных плошчаў, развіцця жывёлагадоўлі выпрацавана дарожная карта, і вектар развіцця рухаецца сваім ходам, таму вынікі будучы радаваць. Хацелася б падзякаваць Прэзідэнту, ураду за падтрымку аграрыяў. Сёлета ў рэгіёне пабудавана пяць новых сельскагаспадарчых комплексаў. Па даручэнні Прэзідэнта, пры падтрымцы ўрада закладзена 11 новых малочна-тварных комплексаў, якія будуць уведзены ў наступным годзе. Цяпер прыступаем да будаўніцтва свінакомплексу, — падкрэсліў старшыня Гомельскага аблвыканкама.

На станючыя вынікі сёлётнага сельскагаспадарчага года на Гомельшчыне звярнуў увагу ганаровы госць фестывалю — намеснік прэм'ер-міністра Беларусі Леанід ЗАЯЦ. Па словах віцэ-прэм'ера,

рэгіён у гэтым сезоне вызначыўся экспертам сельскагаспадарчых — 130 % да ўзроўню мінулага года.

— Геаграфія паставак шырокая, якасць прадукцыі палепшылася, асартыментны пералік дастаткова разнастайны, — звярнуў увагу Леанід Заяц. — Так, няпроста гаспадарчыя ўмовы, чарнобыльская аварыя. Але, да гонару кадраў Гомельскай вобласці, яны выйшлі на дастаткова нядрэжныя паказчыкі ў галіне земляробства. Упэўнены, што ў Гомельскай вобласці мабілізуюць усе рэзервы, і ў наступным годзе вынікі будуць яшчэ вышэйшыя, — падкрэсліў ён.

Кіраўнік спраў Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь Юрый НАЗАРАЎ падкрэсліў, што ў Гомельшчыне ёсць усё неабходнае, каб і надалей сельская гаспадарка рэгіёна толькі мацнела і развівалася. Ён зачытаў традыцыйны прывітальны адрас ад кіраўніка дзяржавы Аляксандра Лукашэнкі з нагоды завяршэння ўборачнай кампаніі на Гомельшчыне.

А ў мясцовым Доме культуры ўзнагароды аграрыям уручаў першы намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Максім РЫЖАНКОУ.

НАЙЛЕПШЫЯ НА ЖНІВЕ

Ганаровыя граматы, сертыфікаты і каштоўныя падарункі на святочнай сцэне ў Добрушы атрымалі пераможцы абласнога слаборніцтва за дасягненне найвышэйшых паказчыкаў у сельскай гаспадарцы.

Чэмпіёнам па вытворчасці збожжа на Гомельшчыне сярод сельскагаспадарчых арганізацый прызнаны «Ціхінічы» Рагачоўскага раёна. Званне лідара сярод старшчых камбайнераў заваяваў супрацоўнік гаспадаркі «Маложнічы» Брагінскага раёна Андрэй Гуд. Сярод маладзёжных экіпажаў першае месца ў Міхайла Барбары з «Тураўшчыны» Жыткавіцкага раёна. Сярод кіроўцаў на перавозцы збожжа

першы Дзмітрый Жмурко з «Калінінскага», што на Добрушчыне. Сярод маладых кіроўцаў дыплом пераможцы для сваёй гаспадаркі «Ціхінічы» Рагачоўскага раёна заваяваў Аляксандр Карпенка.

Найлепшыя вынікі ў нарыхтоўцы травяных кармаў сёлета вызначаны Мазырскага раёна. Гэты ж рэгіён абсалютны лідар у дасягненні найвышэйшых паказчыкаў па вытворчасці малака, свініны, ялавічыны, а таксама па ўзнаўленні статка сельскагаспадарчых жывёл.

НОВАЯ ТРАДЫЦЫЯ

На абласным фестывалі-кірмашу была закладзена новая традыцыя «Дажынак» на Гомельшчыне. Адыбылася ўрачыстая перадача тытула «Сталіца «Дажынак» ад Добрушы — Акцябрскаму. Менавіта гэтым раёнам цэнтрную выпаў гонар у 2023 годзе стаць галоўнай святочнай пляцоўкай ушанавання аграрыяў рэгіёна.

Наталля КАПРЫЛЕНКА, фота аўтара.

Сведения о результатах проведения рекламной игры

«ВЫИГРЫВАЙ С ONLINER 29»

1. Организатором рекламной игры является Общество с ограниченной ответственностью «Онлайнер», юридический адрес: 220123, г. Минск, ул. Старовиленинская, 100/7, 2-й этаж, зарегистрировано в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 190657494, свидетельство о государственной регистрации выдано Минским городским исполнительным комитетом 25.06.2014.
2. Заинтересованное лицо рекламной игры: Общество с ограниченной ответственностью «ЭлкоТелеком», юридический адрес: 220090, г. Минск, Логойский тракт, 22а, офис 41, комната 2, зарегистрировано в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 190751103, свидетельство о государственной регистрации выдано Минским городским исполнительным комитетом от 08.09.2006.
3. Сроки проведения рекламной игры: с 01.10.2022 по 26.12.2022 (включая период проведения розыгрыша, вручения призов и публикацию результатов проведения рекламной игры).
4. Свидетельство о государственной регистрации рекламной игры № 4236, выдано Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь 15.09.2022.
5. Количество участников рекламной игры – 1031 чел.
6. Информация о призовом фонде:
Размер призового фонда рекламной игры составляет 4654 (четыре тысячи шестьсот пятьдесят четыре) белорусских рубля 44 (сорок четыре) копейки. Призовой фонд рекламной игры разыгран полностью.
7. Информация о победителях рекламной игры:

№ п/п	Фамилия, инициалы победителя	Сведения о выигрыше
1	Козинец И.О.	Приз – мобильный телефон (смартфон) TECNO SPARK 8C 4GB/64GB Turquoise Суан (KG5n), денежные средства в размере 12,69 бел. руб.
2	Генеральчик Е.В.	Приз – мобильный телефон (смартфон) TECNO SPARK 8C 4GB/64GB Turquoise Суан (KG5n), денежные средства в размере 12,69 бел. руб.
3	Пытылак А.В.	Приз – мобильный телефон (смартфон) TECNO SPARK 8C 4GB/64GB Turquoise Суан (KG5n), денежные средства в размере 12,69 бел. руб.
4	Брундюков В.В.	Приз – мобильный телефон (смартфон) TECNO SPARK 8C 4GB/64GB Turquoise Суан (KG5n), денежные средства в размере 12,69 бел. руб.
5	Михалевиц О.М.	Приз – мобильный телефон (смартфон) TECNO SPARK 8C 4GB/64GB Turquoise Суан (KG5n), денежные средства в размере 12,69 бел. руб.
6	Шемпель В.Н.	Приз – мобильный телефон (смартфон) TECNO SPARK 8C 4GB/64GB Turquoise Суан (KG5n), денежные средства в размере 12,69 бел. руб.
7	Можаяв Э.В.	Приз – мобильный телефон (смартфон) TECNO SPARK 8C 4GB/64GB Turquoise Суан (KG5n), денежные средства в размере 12,69 бел. руб.
8	Кононович В.В.	Приз – мобильный телефон (смартфон) TECNO SPARK 8C 4GB/64GB Turquoise Суан (KG5n), денежные средства в размере 12,69 бел. руб.
9	Дуброва Н.Н.	Приз – мобильный телефон (смартфон) TECNO SPARK 8C 4GB/64GB Turquoise Суан (KG5n), денежные средства в размере 12,69 бел. руб.
10	Хмеленок А.Н.	Приз – мобильный телефон (смартфон) TECNO SPARK 8C 4GB/64GB Magnet Black (KG5n), денежные средства в размере 12,69 бел. руб.
11	Адамович С.В.	Приз – мобильный телефон (смартфон) TECNO SPARK 8C 4GB/64GB Magnet Black (KG5n), денежные средства в размере 12,69 бел. руб.
12	Лысов А.В.	Приз – мобильный телефон (смартфон) TECNO SPARK 8C 4GB/64GB Magnet Black (KG5n), денежные средства в размере 12,69 бел. руб.
13	Авдей В.В.	Приз – мобильный телефон (смартфон) TECNO SPARK 8C 4GB/64GB Magnet Black (KG5n), денежные средства в размере 12,69 бел. руб.
14	Колосницян В.С.	Приз – мобильный телефон (смартфон) TECNO SPARK 8C 4GB/64GB Magnet Black (KG5n), денежные средства в размере 12,69 бел. руб.
15	Шидловский П.Н.	Приз – мобильный телефон (смартфон) TECNO SPARK 8C 4GB/64GB Magnet Black (KG5n), денежные средства в размере 12,69 бел. руб.
16	Тарасова Е.В.	Приз – мобильный телефон (смартфон) TECNO SPARK 8C 4GB/64GB Magnet Black (KG5n), денежные средства в размере 12,69 бел. руб.
17	Марочкин Е.С.	Приз – мобильный телефон (смартфон) TECNO SPARK 8C 4GB/64GB Magnet Black (KG5n), денежные средства в размере 12,69 бел. руб.
18	Ярмош Е.С.	Приз – мобильный телефон (смартфон) TECNO SPARK 8C 4GB/64GB Magnet Black (KG5n), денежные средства в размере 12,69 бел. руб.

8. Для получения приза победители должны явиться не позднее 26.12.2022 (включительно) по адресу: г. Минск, ул. Старовиленинская, 100/7, 2-й этаж, предварительно связавшись с Организатором рекламной игры по номеру контактного телефона + 375 (29) 514 35 24.

ИНДУСТРИЯ ИННОВАЦИЙ
инновационная компания

- Высказание задолженности
- Проведение торгов
- Ликвидация
- Юридические услуги

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ПУБЛИЧНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ (АУКЦИОНА)

Организатор публичных торгов (аукциона) – ООО «Индустрия Инноваций», г. Минск, Старовиленинский тракт, д. 10, пом. 3Н Сайт в интернете: www.iin.by, <https://iintorgi.by>

Продавец – ОАО «Банк БелВЭБ», 220004, г. Минск, пр-т Победителей, 29

Лот №	Наименование	Предмет публичных торгов (аукциона)	
		Начальная цена, бел. руб. с учетом НДС 20 %	Минимальная цена, бел. руб. с учетом НДС 20 %
1	Капитальное строение (здание специализированных складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилища, литер Н 1-2/к), расположенное по адресу: г. Минск, ул. Основателей, д. 25в, общей площадью 1767,3 кв. м, инвентарный номер 500/С-43329	2 481 637,11	714 285,71

Задаток 3 % от начальной цены предмета публичных торгов (аукциона) в белорусских рублях перечисляется на р/с BY48OLMP3012030094564000933 в ОАО «Белгазпромбанк», БИК OLMРBY2X, УНП 291442411, получатель платежа – ООО «Индустрия Инноваций».

Шаг аукциона – 5 % от начальной цены лота либо цены за лот, складывающейся в ходе торгов.

В случае отсутствия ставок участников торгов начальная цена торгов поэтапно снижается равными долями, исчисляемыми от разницы между начальной и минимальной ценой продажи, 5 (пять) раз, образуя цену лота, до минимальной или до момента совершения ставок участниками торгов.

Условия участия и порядок проведения публичных торгов (аукциона) размещены в открытом доступе на официальном сайте электронной площадки ООО «Индустрия Инноваций» <https://iintorgi.by> и на официальном сайте ООО «Индустрия Инноваций» www.iin.by

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней после публичных торгов (аукциона)

Условия оплаты предмета торгов (аукциона): 30 (тридцать) календарных дней со дня заключения договора купли-продажи

Торги проводятся в соответствии с регламентом ООО «Индустрия Инноваций», размещенным по адресу: <https://iintorgi.by>, www.iin.by

Победитель публичных торгов (аукциона) либо единственный участник публичных торгов (аукциона), согласившийся повысить начальную цену предмета торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить вознаграждение **0,4 % от цены продажи лота в течение 3 (трех) рабочих дней** после проведения публичных торгов (аукциона)

Также сообщаем, что объект аукциона, принадлежащий Открытому акционерному обществу «Белнефтекомбанк»:

1. В отношении объекта имеется ведомость технических характеристик от 16.04.2021, в которой отражены незарегистрированные изменения объекта (реконструкция). Имеется разрешение на продолжение строительства от 18.01.2022 № 73.
2. В отношении части земельного участка, на котором расположен объект, имеются ограничения (обременения) прав: охранный зона канализации, площадь 0,0907 га.
3. В объекте аукциона имеются арендаторы. Установленные сервитуты отсутствуют.

Организатор публичных торгов (аукциона) имеет право сдать предмет аукциона с торгов, но не позднее чем за 3 дня до наступления даты проведения торгов (аукциона)

Дата и время проведения торгов (аукциона): 25.11.2022 начало торгов – 10.00, окончание торгов – 16.00, электронные торги проводятся на 3 минуты с момента поступления последней ставки, если ставка сделана менее чем за 3 минуты до времени окончания торгов. Торги проводятся на электронной торговой площадке <https://iintorgi.by>

Дата и время окончания приема заявок – Заявки на участие в публичных электронных торгах (аукционе) принимаются по 24.11.2022 г. до 17.00

Контактные данные – Тел.: +375 17-300-90-03; +375 (29) 671-83-95. E-mail: e.pinchuk@iin.by

ООО «СпецРеализация» объявляет о проведении повторных открытых торгов в форме аукциона по продаже имущества ООО «МИРАН-ПАРФЮМ» (УНП 100008993, г. Минск, ул. Бабушкина, д. 22, комн. 5), находящегося в процедуре экономической несостоятельности (банкротства)

Дата и время проведения торгов: 30 ноября 2022 года. Начало – 10.00. Заявки принимаются с 15 ноября 2022 года по 28 ноября 2022 года.

Место проведения торгов: г. Минск, пр-т Победителей, 31-1, конференц-зал ОАО «Гостиница Планета».

Организатор торгов: ООО «СпецРеализация» (УНП 691842036, 223060, Минская обл., Минский р-н, Новодворский с/с, д. Большое Стиклево, д. 40, корп. 2, пом. 23, каб. 23-5), тел. 8 (029) 684-71-76.

Продавец: ООО «МИРАН-ПАРФЮМ» (УНП 100008993) в лице антикризисного управляющего – директора ООО «Деловой консалтинговый центр» Е.А. Половой.

Шаг торгов – 5 %. Задаток – 10 %.

Подробная информация об имуществе, условиях торгов и порядке проведения размещена на интернет-сайте <http://bankrot.gov.by> и <http://www.sprealization.by>.

Контактный телефон для осмотра лота в рабочее время (с 9.00 до 17.00) – +375296847176.

Сведения о предыдущих торгах: РИУ «Издательский дом «Звязда», номер газеты 185 (29807) за 21.09.2022

ЗАО «БелБанкротАукцион», организатор торгов по продаже имущества Бобруйского ОАО «Агрошассервис» (УНП 700003471), объявляет о проведении 29.11.2022 г. в 09.00 электронных торгов на электронной торговой площадке **bankrottorg.by**

Предмет торгов:

№ л/п	Наименование	Начальная стоимость, бел. руб., без НДС	Сумма шага, бел. руб.	Размер шага, бел. руб.	Минимальная стоимость, бел. руб., без НДС
1	Лот № 1 «Здание неустановленного назначения, общей площадью 5 234,30 кв. м, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 741000000003000031», Адрес: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Орджоникидзе, 78	159 200,00	7960,00	15 920,00	39 800,00

Ознакомиться с предметом торгов можно в рабочее время, предварительно связавшись с контактным лицом по тел. +37533014914. Организатор торгов: ЗАО «БелБанкротАукцион», 220015, г. Минск, ул. Гурского, д. 226, комн. 501; +375296083100; contact@bankrottorg.by. Оформление участия в торгах в соответствии с регламентом ЭТП. Затраты на организацию и проведение торгов составили: за размещение объявления о проведении торгов в базе данных ЕГРСБ 480,00 бел. руб.; публикация в СМИ – 382,51 бел. руб., стоимость размещения объявления в газете «Звязда» согласно счету-фактуре, за оценку – 350,00 бел. руб., аукционный сбор 5 % от цены реализации имущества. Срок подписания договора купли-продажи: в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона. Срок оплаты по договору купли-продажи: в течение 30 календарных дней с даты проведения торгов.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ по продаже имущества унитарного предприятия «Белкоопнешторг Белкоопсоюза»

Коммунальное консалтинговое унитарное предприятие «Витебский областной центр маркетинга» извещает о проведении повторных электронных торгов № 2022.4.002.00135 по продаже имущества на электронной торговой площадке ЕТРП.ВТ.В. по адресу: <https://etpvt.by/>.

Продавец: Торговое унитарное предприятие «Белкоопнешторг Белкоопсоюза» 220024, г. Минск, промузл Колледиц, ул. Бабушкина, 62, каб. 215, тел. +375 17 3887621.

Организатор, Оператор электронной торговой площадки ЕТРП.ВТ.В.: коммунальное консалтинговое унитарное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», г. Витебск, пр-зд Гоголя, 5, тел.: +375 (212) 244-412, +375 (29) 510-07-63, факс: +375 (212) 244-412, <https://etpvt.by/>.

Дата и время проведения повторных электронных торгов 30 ноября 2022 г. в 09.00 (по времени на сервере ЭТП ЕТРП.ВТ.В.).

Лот № 1. Кап. строение с инв. № 055/С-15441 по адресу: Витебская обл., Браславский р-н, Слободковский с/с, аг. Слобода, ул. Ленинская, 35А, общей площадью 803,8 кв. м, наименование: здание магазина, назначенное: здание специализированное розничной торговли, составные части и принадлежности: пристройка, покрытие, участок 1, участок 2, подпорная стена на земельном участке с кад. № 20868126001000497 площадью 0,1774 га по адресу: Витебская обл., Браславский р-н, Слободковский с/с, аг. Слобода, ул. Ленинская, 35А (право аренды), целевое назначение: участок – для обслуживания здания магазина. Движимое имущество: стол письменный инв. № 0000082746 – 1 шт., урна металлическая, инв. № 0000181102 – 2 шт., охр.-пожарн. сигнализация, инв. № 0000181227 – 1 шт., шкаф холодильный, инв. № 0000181338 – 1 шт., огнетушитель, инв. № 0000181355 – 3 шт., котел отопительный, инв. № 0000181375 – 1 комплект, замок навесной, инв. № 0000181395 – 9 шт., урна для сбора бардака, инв. № 0000181443 – 1 шт., прилавок стальной, инв. № 0000181715 – 6 шт., сейф металлический, инв. № 0000199286 – 2 шт., замок верный, инв. № 0000199287 – 5 шт., прилавок остиженный, инв. № 0000199393 – 7 шт., раковина керамическая на pedestal, инв. № 0000199436 – 1 шт., светильник 1-ламповый, инв. № 0000199441 – 23 шт., светильник дневного света 2-ламповый, инв. № 0000199449 – 2 шт., штаба дверная металлическая, инв. № 0000199455 – 6 шт., радиаторы отопления, инв. № 0000199456 – 1 шт., весы цифровые, инв. № 0000199458 – 1 шт., решетка металлическая оконная малая, инв. № 0000199506 – 4 шт., решетка металлическая оконная большая, инв. № 0000199507 – 16 шт., стол письменный одностумбовый, инв. № 0000199509 – 1 шт., куб. инв. № 0000199525 – 2 шт., стеллаж деревянный из 4 полки, инв. № 0000199604 – 1 шт., витрина холодильная молочная (регал), инв. № 0000199745 – 1 шт., биде, инв. № 0000199747 – 2 шт., система видеонаблюдения (монитор старого образца, видеорегистратор, камера вн. – 3 ед., камера нарн – 1 ед.), инв. № 0000199749 – 1 шт., горка металлическая малая, инв. № 0000199752 – 1 шт., прилавок деревянный, инв. № 0000199754 – 4 шт., прибор пожарной сигнализации старого образца, инв. № 0000199755 – 1 шт., кондиционер инв. № 0000199757 – 1 шт., инв. № 0000199758 – 1 шт., инв. № 0000199759 – 1 шт., светильник дневного света, инв. № 0000199760 – 7 шт., светильник обычный на 4 лампы, инв. № 0000199762 – 12 шт., прилавок на металлических ножках, инв. № 0000199768 – 2 шт., светильник настенный, инв. № 0000199777 – 2 комплекта, шкаф для одежды односторонний, инв. № 0000199780 – 1 шт., шкаф для одежды двухдверный, инв. № 0000199783 – 3 шт., шкаф двухдверный, инв. № 0000199784 – 1 шт., ведро пластмассовое 10 л., инв. № 0000199792 – 2 шт., стол каскара, инв. № 0000199795 – 3 шт., стеллаж деревянный из 3 полки по 3 полки по 3 полки, инв. № 0000199797 – 2 шт., шкаф электронный инвер «Балун», инв. № 0000199800 – 3 шт., перила металлические 6 м, инв. № 0000199805 – 2 шт., горка деревянная для книг старого образца, инв. № 0000199812 – 2 шт., козирек пластиковый, инв. № 0000199816 – 2 шт., вывеска «Азерб.» инв. № 0000199829 – 1 шт., стеллаж деревянный (2 пролета), инв. № 0000199843 – 1 шт., шкаф деревянный старого образца, инв. № 0000199845 – 1 шт., режим работы пластиковый световой, инв. № 0000199847 – 1 шт., светильник-люстра на 4 плафона, инв. № 0000199849 – 22 шт., горка пристенная торговая на 4 полки, инв. № 0000199850 – 9 шт., стол для камен, инв. № 0000199851 – 2 шт., подиум деревянный 5,0х15 м, инв. № 0000199852 – 2 шт., подиум деревянный 5,0х2 м, инв. № 0000199853 – 1 шт., зеркало 1,4'x0,6 м, инв. № 0000199854 – 1 шт., оборудование металлическое для коровных изделий, инв. № 0000199855 – 1 шт., стол письменный 2 тумб., инв. № 0000199856 – 1 шт., прилавок деревянный для гвоздей старого образца, инв. № 0000199857 – 1 шт., стелд «Электронные отходы», инв. № 0000199858 – 1 шт., трап деревянный, инв. № 0000199859 – 16 шт., доска информации, инв. № 57930 – 1 шт., трап деревянный, инв. № 6332 – 9 шт.

Движимое имущество находится по адресу: Витебская обл., Браславский р-н, Слободковский с/с, аг. Слобода, ул. Ленинская, 35А.

Нач. цена: 173 126,77 бел. руб. с учетом НДС 20 %.

Задаток: от 173 126,77 бел. руб.

Повторные электронные торги проводятся в порядке, установленном Регламентом организации и проведения электронных торгов по продаже имущества и имущественных прав на электронной торговой площадке коммунального консалтингового унитарного предприятия «Витебский областной центр маркетинга» «etpvt.by». Для участия в электронных торгах необходимо ознакомиться с Регламентом, зарегистрированным на ЭТП по электронному адресу: <https://etpvt.by>, внести задаток и подать документы на участие в торгах согласно информации об электронных торгах, размещенной на сайте ЭТП. Срок внесения задатка и время окончания приема заявлений с прилагаемыми документами по электронным торгам: **по 16.00 29.11.2022.**

Задаток по электронным торгам перечисляется оператору электронных торгов на р/с: № BY93МТВК30120001093300066782 ЗАО «МТБанк» г. Минск, БИК МТВКBY22, УНП 390477566, код операции 40901. Получатель – ККВИ «Витебский областной центр маркетинга».

Условия повторных электронных торгов. Победитель торгов (презентует на покупку) обязан в течение 10 (десяти) раб. дней с даты проведения электронных торгов возместить задаток на организацию и проведение электронных торгов, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения, расходы Продавца на проведение независимой оценки; оплатить услуги Оператора ЭТП согласно прейскуранту, размещенному на сайте ЭТП; подписать договор купли-продажи предмета электронных торгов в течение 15 (пятнадцати) раб. дней со дня проведения электронных торгов; оплатить предмет электронных торгов в следующем порядке: если между продавцом и покупателем (победителем торгов либо претендентом на покупку) в течение срока, указанного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета электронных торгов, оплата предмета электронных торгов должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней с даты подписания договора купли-продажи. Расходы продавца на проведение независимой оценки – 384,00 бел. руб. с НДС. Ранее опубликованное извещение – в газете «Звязда» от 18.08.2022, 12.10.2022. С подробной информацией о предмете торгов, порядке участия и оформлении документов для участия в электронных торгах можно ознакомиться на сайте ЭТП ЕТРП.ВТ.В. по электронному адресу: <https://etpvt.by>. Имущество бывшего пользователя, Организатора аукциона вправе в любое время, но не позднее чем за 3 дня до даты проведения торгов, отказаться от проведения торгов. Ознакомиться с предметом торгов можно в рабочие дни с 09.00 до 16.00 по месту нахождения имущества по предварительному согласованию с Продавцом: Авраменко А.А., +375 29 751-77-74.

«Я З ВАМІ НЕ РАЗВІТВАЎСЯ НІКОЛІ...»

Анатолю Ярмоленку — 75!

Артыст, у якога шмат заслужаных узнагарод і ганаровых званняў; творца, у якога мноства адданных прыхільнікаў; спявак, чый голас — каштоўны сімвал Беларусі...

Анатолю Ярмоленку святкуе свой новы (юбілейны!) дзень нараджэння, — зручная нагода павіншаваць гаспадара нашай эстрады з яго вялікім святам і паразважаць пра ўнікальнасць яго спеўнага дару.

А яшчэ — спрыяльная прычына згадаць і самы пачатак яго дарогі...

У жыцці і ў творчасці майстар трымаўся і трымаецца думкі: ёсць — дарога, а развіццё — няма!

«Я з вамі не развітаўся ніколі...» — гэта не проста песня, якую ён спяваў, гэта яго лёс.

Так, ёсць свая дарога, па якой трэба ісці далей, і ёсць неадольныя ўспаміны, прага вярнуць у душу дзяцінства...

Дзяцінства Анатоля Ярмоленкі прайшло ў Казаціне Вінніцкай вобласці паблізу чыгункі.

У вялікі свет і ўдзень, і ўночы праз маленькі чыгуначны гарадок ляцелі цягнікі, і яны пакідалі ў чужай душы хлопчыка свой будзённы рытм.

Будзённы!

Аднак жа хацелася іншага рытму — святочнага; сэрца жадала, каб гучалі прыгожыя мелодыі, і, дзякаваць богу, святочны рытм і прыгожыя мелодыі ў сям'і гучалі.

Анатолева мама Надзея Анкіеўна цудоўна іграла на гітары і на фартэпіяна, а таксама добра спявала.

Слаўная клепатлівая жанчына!

Для яе выхаванне дзяцей, работа і характэрна ўласнага дому былі найбольшай радасцю і шчасцем.

А яшчэ ўтульны дом дзяцінства аздабляла радзё — рэдкасць у паспяваных гадах, і можна было

У школе жаданне спяваць узмацнілася, і наогул там адчуў сябе артыстам, калі першы раз у ліку ўдзельнікаў мастацкай самадзейнасці выйшаў на сцэну.

Школьныя гады праходзілі хутка, неўзабаве адкрылася новая сцэна — Анатолю прыйшоў у духавы аркестр Дома чыгуначнікаў і там, дапытлівы і да ўсяго цікавы, даволі хутка авалодаў такімі музычнымі інструментамі, як альт і барытон, а тады ўжо стаў і спраўным бубначом — засвоіў ударныя прылады.

Дарзчы, любімы брат Святаслаў выдатна іграў на саксафоне.

Анатолю Ярмоленку служыў у Баку, яго спеўны талент заўважылі, і малады салдат быў залічаны ў склад Ансамбля песні і танца, што значыла — гэты армейскі калектыў пабагацеў на непаўторны голас.

І ўжо тады аматары спеваў пачалі разбірацца, каб вызначыць: а што гэта за голас?

Лірычны тэнар?!

Так, лірычны тэнар — далікатны, мілагучны, пшчотны, а галоўнае — удумлівы!

Сапраўды, служба ў арміі ўмацавала веру ў сваю адметнасць.

Раней гэтай веры надавала сілу матчына спрыянне і братава падтрымка; у арміі нечакана ж дапамаглі і жорсткія словы... Мусліма Магамаева.

У Баку артысты сустрэліся, і Магамаев адчаканіў: «Спявак спеваку не сябар!»

Дарзчы, пра тую памятную сустрэчу вельмі цікава раскажа ў тэлевізійнай аповесці «Корабль

небе, а ў думках і пачуццях, і ён, стваральнік «Сяброў», знаходзіўся ў прасторы святла, імя якому — радасць.

І, магчыма, тады ўпершыню ўсваядоміў, што ён далёкі ад артыстычнай вольніцы, так званай багемы, і вельмі блізкі да родных, да сям'і, бо сям'я і ёсць галоўнае, дзеля чаго варта жыць.

Гэта выхваўчая навука з цягам часу перайшла ад яго сыну Святаславу і дачцэ Вользе (Алеси), а пазней і ўнуку Анатолю Ярмоленку-малодшаму...

Не адзін год назіраючы за ім, цяпер ужо Анатолям Ярмоленкам-старэйшым, я не мог не заўважыць, што ён і на сцэне, і ў жыцці засцерагае сябе ад таных эстрадных эфектаў, ды, мусіць жа, дзякуючы гэтаму і на сцэне, і ў жыцці ён па-сапраўднаму творча малады.

Яго паводзіны самавітыя, а кроўда зразумелае, як малітва: «Эстрада, папулярная музыка не проста від сцэнчнага мастацтва — гэта выхаванне душы...»

Ён не шукаў і не шукае лёгкай славы, славы на дзень, бо змалку навучаны: лёгкая слава — пустая забава.

Маючы прыродны голас, яркую ступень адоранасці, волю да жывога поспеху, здольнасць глыбока думаць, — сваю шырокую папулярнасць прыдбаў цярдлівай працаю.

Ён умее слухаць іншых; умее дапамагчы, паспрыяць, падтрымаць — настроіць на бадзёры лад.

Прадстаўнік высокай эстрады, ён адпавядае ці не галоўнаму яе патрабаванню: звычайнае ператвараць у рамантычнае!

І заўсёды клапаціцца пра нацыянальную культуру.

Аднойчы пры мне маладая жанчына звярнулася да яго:

— Мой сын хоча стаць спеваком. Што вы яму параіце?

І атрымала параду:

— Хай п'яе па-беларуску!

Тут хачу асабліва падкрэсліць — Анатолю Ярмоленку пашырыў гучанне нашай мовы на шматмільённую аўдыторыю, даў ёй вялізны абсяг песеннага існавання, прычым далёка за межамі Беларусі.

У 1984—1985 гадах я сустрэўся з чытачамі на Байкале і на прадпрыемстве «Дальрыба», чытаў вершы па-беларуску і быў прыемна ўражаны прызнаннем ір-

куцкіх студэнтаў і ўладзівастоцкіх рабочых: «А мы чулі ўжо беларускую мову! Мы слухалі выступленне Анатоля Ярмоленкі! Ён спяваў па-беларуску!»

На любой сцэне свету (скажам так, і ў Сібіры, і ў Амерыцы!) Анатолю Ярмоленку — прадстаўнік Беларусі, яе прыгожы змястоўны голас.

Ён п'яе і тым самым гаворыць людзям: трэба ўмець перажыць нядабры час, а каб радавацца жыццю, трэба шукаць светлыя пачуцці.

Вобразы, якія стварае, менавіта светлыя, нават калі яны і зажураўныя, таму ягоная філасофія супакойвае нервы.

Відавочны і той факт, што на публіку ён можа ўздзейнічаць і адной сваёй прысутнасцю, бо майстар — нават і ў тыя імгненні, калі маўчыць, калі проста трымае мікрафон, слухачам здаецца: ён п'яе...

Анатолю Ярмоленку выхаваны на мастацтве, якое адпавядае ідэалам красы, і ў душы (не напаказ!) няўхільна спавядае прынцыпы, паводле якіх эстэтыка не ўзвышаецца над зтыкай, — таму папулярнасцю не выхваляецца, вядомасць па-над розумам не ўзімае, павяжае сваіх прыхільнікаў, жыве для іх творца і з імі ніколі не развітаецца.

У адным са сваіх вершаў я паспрабаваў ад імя Анатоля адлюстраваць гэту важную думку:

*Я з вамі
не развітаўся ніколі —
Не Богам быў і не чараўніком,
А быў я проста
вашым Анатолям,
А быў я проста
вашым спеваком.*

*Як і раней,
для вас душой спяваю —
Душа тады душа, калі п'яе,
Калі душу каханую шукае
І не шкадуе радасці свае.*

*Мне, як і вам,
адно і тое сніцца,
І бачацца і зблізку, і здалёк
У небе — усё тая ж Мілавіца,
У жыцце — усё той жа Васілёк.
Чужое згіне,
роднае ўваскрэсне
І супакойць тым душой маю,
Што Беларусь —
адзіная мне песня,
І гэту песню я для вас п'яю.*

*Я з вамі не развітаўся ніколі,
Не Богам быў і не чараўніком,
І застаюся вашым Анатолям,
І застаюся вашым спеваком!
Леанід ДРАНЬКО-МАЙСЮК.*

ВІА «Сяброў» — 1975 г.

Фота БЕНТА.

друзей» музыкант Валерый Падукоў.

Анатолю Ярмоленку ўспрыняў пачутае ад Магамаева як добры знак: гэта праўда, спявак спеваку не сябар, а раз так, то ў сябры трэба клікаць уласны характар, уласны лёс, цвёрдасць духу і цяжкую працу!

А яшчэ ў сябры трэба клікаць сапраўдных сяброў, трэба іх шукаць...

Пасля службы ён задумаўся пра сваё таварыства.

Маючы здольнасці кіраўніка, арганізатара і дыпламата, заснаваў у Гомелі эстрадную групу «Сувенір», а тады, прайшоўшы праз аб'яднанне «Песні над Сожам», у 1972 годзе стварыў і вакальна-інструментальны ансамбль «Сяброў».

Адзначу — для нашай культуры гэта гістарычная падзея: нарадзіўся мастацкі гурт, у назве якога выразна адлюстраваны ярскія нацыянальныя вобразы, бо слова «сяброў» тоеснае слову «беларусы».

Анатолю Ярмоленку паверыў у зорку «Сяброў» і ў тыя шчаслівыя гады мог бы сказаць: «Я здабыў плён і я задаволены, бо той, хто здабывае плён, заўсёды задаволены!»

У тыя гады Анатолю сустрэў Раісу, сваю каханую, у іх нарадзіліся хлопчык і дзяўчынка, — сонца ў тыя гады святліла не толькі на

Анатолю ЯРМОЛЕНКА з унукам Анатолям.

штодня слухаць песні ў выкананні зорак савецкай эстрады.

Старэйшы Анатолеў брат Святаслаў — разумны, працавіты і надзвычай таленавіты юнак — зрабіў магнітафон, і з'явілася магчымасць запісваць галасы любімых выканаўцаў.

Анатолю з вялікай увагаю і немалой цікавасцю праслухоўваў тыя запісы — яго, можна сказаць, чараваў ці не кожны гук, ці не кожная нота, ці не кожнае слова ў тых меладыйных творах.

Так (спачатку дома), а тады ўжо і ў школе спасцігаўся вабны свет вакальнага эстраднага мастацтва.

З маленства ад маці і брата Анатолю пераняў неабходнае — трэба штодня вучыцца, менавіта штодня трэба набліжаць сябе да майстэрства, да будучай прафесіі.

Галоўнае ж правіла ў той сямейнай (хатняй) мудрасці было такім — трэба вучыцца быць добрым!

Пазней хатняя навука дапамагла артысту зразумець мастацтва, не сагрэтае душою, мастацтвам называцца не можа!

Служба ў Савецкай Арміі ўмацавала веру юнака ў сваю сцэнчную адметнасць.

Вогненныя вёскі. Пелігга забыць

Памяці спаленых фашыстамі паселішчаў прысвячаецца

ДАЛЬКАВІЧЫ ЗНИШЧЫЛІ ЗАБЮЙЦЫ ЖАТЫНІАЎ

Сведка тых падзей, партызан атрада «Барацьба» Васіль Даўжонак, дагэтуль памятае падрабязнасці трагедыі сваёй роднай вёскі

13 мая 1943 года надвор'е ў тагачасным Пleshчаніцкім раёне было цёплае і сонечнае. Лёгкі ветрык зрадку парухаў высноўна цышыню і перахаджу ў поўнай меры паслухаюца спевамі птушак, якія вярнуліся з цёплых краёў. Жыхары вёскі Далькавічы займаліся палымі

рабамі: аралі і севалі ў полі, корніліся ў сваіх агародах: вайна вайной, а есечнае. Лёгкі ветрык зрадку парухаў высноўна цышыню і перахаджу ў поўнай меры паслухаюца спевамі птушак, якія вярнуліся з цёплых краёў. Жыхары вёскі Далькавічы займаліся палымі

ТАЛАКОЎ СУПРАЦА ВОРАГА

Пleshчаніцкі раён гітлераўцы акупавалі ў ліпені 1941 года. У Далькавічы сталі рэгулярна прыходзіць немцы і паліцэй. Аднак гэты не пераходзіла лейтэнант Сяргей Далганав, якому удалося выйсці з акружэння і не трапіць у палон да ворага, вясенню 1941-га сабраў у тэўтэйшых мясцінах невялікую групу партыётаў. Па першым часе туды уваходзілі акружэнні і чырвонаармейцы, якім удалося збегчы з палону. Паступова партызанскі шэраг пачалі павялічвацца і мясцовымі жыхарамі. Тым, хто не даўчыся да народных месцішчаў, дапамагалі ім з азданеннем і прадуктамі — партызанскі атрад размяшчаўся недаалека ў лесе, дзе працякала рака Цна.

ВЁСКІ ПАЛІЛІ ТРОЙЦЫ

З красавіка 1942 года членам гэтага атрада сталі імяны жыхары вёскі Далькавічы Вася Даўжонак. Хлопчыцу не было і 17 гадоў, а ён ужо вывучыўся ў барацьбе з ворагам: разам з таварышчамі ўдзельнічаў у дыверсіях па захопе чатырох павадз гітлераўцаў на дарозе паміж Далькавічамі і Прусавічамі, апазіціўшы і перадаў падпольшчыкам і партызанам нямецкага зброі.

Васіль Пятровіч ДАЎЖОНАК.

ліся арышты камуністаў, актывістаў, чырвонаармейцаў, якіх хаваліся, вярнуў».

Немцы забралі ў ідэяў усё, што было можа: і скаціну, і збожжа, і прадукты харчавання. Жыхары задумаліся, як жыць далей. Многія з іх, асабліва моладзь, паспыхаліся дапамагчы партызанам, каб найхутчэй выгнаць фашыстаў з нашай зямлі. У прымальным сэнсе даўлося абараняць свой родны дом. Па словах Васіля Даўжонак, раёны, якія прылягалі да Барысава (Пleshчаніцкі, Бягомльскі), падвержлі жорсткай расправе гітлераўцаў з-за таго, што практычна ўсё насельніцтва папішло ў партызаны.

НЯРОЎНЫ БОЙ

Познія раіцалі 13 мая 1943 года разведчыкам даваць камандзіру атрада, што ў напрамку Далькавіч туды немцы — іх намерам, па папярэдняй інфармацыі пачаюць рухацца ў напрамку Прусавіч.

— З улезку і хмызнюці сталі з'яўляцца гітлерыякі і італьянцы салдатаў, апраўнаў і жоўтую форму адзення, са зброй у руках, — успамінае ветран. — Яны размахваў ёй, гучна крычалі, патрабавалі выклікаць для перамоў камандзіра. Нам, партызанам, прапаноўвалі здавацца ў палон. У гэтай пагачме, якая цгнунлася ўздоўж рэкаў, сабралася прыкладна 50 фашыстаў. Па камандзе камандзіраў з усёй зброі, што ў нас была, мы адкрылі па партыёнку агонь — пачаўся бой.

Партызаны знішчылі каля 20 гітлераўцаў. Астатнія адступілі. Аднак на гэтым бой не скончыўся. Надаварот, ён набыў больш жорстка характэр. Карнікі, якія падапелі на дапамогу сваім гітлерыякім салдатам, акружылі Далькавічы з трох бакоў і адкрылі агонь па партызанам са стрэлькавай зброй і кулямётаў. Мікалай Гітліскі кулямётам знішчаў з ручнога кулямёта немцаў, пакуль у яго не скончыліся патроны. Партызан па-геройску загінуў. Як і Зіна Бінчун, якая на сваім калі апынулася падчас бою ў атачаны фашыстаў. Яны спрабавалі ўзяць дзюбчыцу ў палон, але адважная партызанка не здалася. Тады немцы адфірар застрэлілі Зіну з пістэля. Народныя месцішчы ўступілі з ворагам у рукапашную, аднак перавага ў сіле была не на іх баку. У тым бай загінула вясем

партызан, быў захоп вёскі, маёмасці жыхароў і расправа з людзьмі. Сяргей Далганав загадаў партызанам, якія займалі абарону ў гэтым напрамку, падрыхтавацца да бою. Удзельнікам тых падзей быў і Васіль Даўжонак.

— За таго, што сілы партызан і гітлераўцаў былі няроўныя, а таксама па той прычыне, што праціўнік у некалькі разоў пераўзыходзіў па колькасці ўзбраення, камандаванне атрада «Барацьба» было вымушана аддаць загад для адыходу партызан на другую лінію абароны ў раён вёскаў Глебаўшчына і Прусавічы.

Гітлераўцы таксама панеслі ў тым бай немалыя страты. Па даных партызанскай разведкі, якія страцілі двух афіцэраў і 20 салдат, 34 чалавекі былі параненыя. «Гэта прымушала карніку адмовіцца ад далейшага наступлення ў бок Бягомлі, і яны вымушаны былі з арабаваным маёмасцю адвесці партызанам маршрут ад Пleshчаніч да Барысава, — расказвае ўдзельнік тых падзей. — На павозцы з апушчанымі ад ганьбы галавамі ехалі вераскавы 118-га паліцэйскага батальёна маёр Кёрнер і падполковы Сמוўскі. Збрэднік Васюра (той, які прымаў ўдзел і ў знішчэнні Хатыні. — «Зв.») папура ішоў пешшу. На бартавай машыне праціўнік збы забітых і акрываўленых параненых салдат і афіцэраў».

За гэтай ганебай праціўнік назвалі жыхары вёскі Гардэзю, што за пяць кіламетраў ад Далькавіч. Іх ішлі збройныя, немцы, гітлерыякі ў бой, выкрываючы прыватальныя словы фашыскаму карніку «Хайль Гітлер!» Вярталіся ж яны ў Пleshчанічы ўжо не так ваяўніча.

ЗДЭКАВАЛІСЯ СА СТАРЫХ І ХВОРЫХ

Фашысты не прыдумалі нічога лепшага, як спагнаць сваю злосьць на жыхароў вёскі Далькавічы. Некалькі факелаў — і населены пункт быў ахоплены палымем. Усе 55 жыхароў — менавіта столькі тут стаяла хат — у адзін момант засталіся без даху над галавой. Разам са сваёй вёскай загінулі шасць жыхароў: пажылыя і хворыя, якія не маглі ўдчы. Астатнія скарысталіся гэтай магчымасцю: адны сшылі да партызан раёны, іншыя ўчылі ў лес і балота адрозы ж, калі пакіну партызанам і гітлераўцамі заваяваць бой. Многія разумелі, чым усё можа скончыцца. На гітлерыякі фашыстаў тут ніхто не разлічваў.

СВЕДЧЫЦЬ СУПРАЦЬ ВАСКОРЫ

Пасля вайны вёска адрадылася. Вярнуліся некаторыя яе жыхары, прыехалі ў пошуках іншых жыцця бажаных, з'ехаліся на свет новае пакаленне дэўчак. Аднак ніколі тут не забываліся аб той страшнай трагедыі, якая напаткала вёску ў май 1943 года. Аб тым страшным дні нагадае помнік на ўскраіцы Далькавіч. Увекваечаны тут і спаленыя жыхары навакольных населеных пунктаў: Альхоль, Капаніцы, Чырныя Губы, Тарасіна і Забалацькі. Кожная аравя гітлераўскай расправе — паймена. Аб гэтым напалканіся Васіль Даўжонак. Ён асабіста займаўся ўстаўной помнік, складуў і ўдакладніў спісы загінуўшых. Заслугу ўдзельніц тых падзей і ў тым, што ў 1975 годзе з'яўляўся помнік і вёсцы Прусавічы, дзе увекваечаны павы партызан, якія загінулі ў май 1943 года.

У пасляваеннае час ветран удзельнічаў у ваенных трыбуналах, дзе выступалі ў якасці сведкі злычываства фашыстаў. На адным з пасаджоніў ён даваў паказанні і супраць членаўка штаба вёскі, — у Васіля Даўжонак дагэтуль у вачах. «Такі дым быў: столькі ж хат гаралі! — змяшчаліся кажа ён. — Людзі, хавачыся ў лесе, назралі за гэтым жабы. Аднак нічога зрабіць не маглі...»

З вялікай сямі Васіля Даўжона ніхто не пацярпеў: на момант, калі палілі вёску, нікога з іх не было ў хаце. Затое на працягу трагедыі гітлераўцы да смерці закатавалі яго бацьку.

— Ён цржа хворы, ляжаў у хаце, — узгадвае Васіль Пятровіч. — Бацьку схпілі за валасы, сцігнулі з ложка. Затым выцігнулі на сярэдзін двара і пачалі дэльтаваць. Патрабавалі, каб ён забраў сваю сьёну з партызанскага атрада і выдаў немцам. Нас, братоў, у партызаных было трое. Вядома, бацька не мог пагадзіцца на патрабаванні карніку. Тады яны пачалі яго тавяць: білі, адразалі валасы... Так здэкаваліся са старога, што бацька неўзабаве памёр.

ВАСКОРЫ

Пасля вайны вёска адрадылася. Вярнуліся некаторыя яе жыхары, прыехалі ў пошуках іншых жыцця бажаных, з'ехаліся на свет новае пакаленне дэўчак. Аднак ніколі тут не забываліся аб той страшнай трагедыі, якая напаткала вёску ў май 1943 года. Аб тым страшным дні нагадае помнік на ўскраіцы Далькавіч. Увекваечаны тут і спаленыя жыхары навакольных населеных пунктаў: Альхоль, Капаніцы, Чырныя Губы, Тарасіна і Забалацькі. Кожная аравя гітлераўскай расправе — паймена. Аб гэтым напалканіся Васіль Даўжонак. Ён асабіста займаўся ўстаўной помнік, складуў і ўдакладніў спісы загінуўшых. Заслугу ўдзельніц тых падзей і ў тым, што ў 1975 годзе з'яўляўся помнік і вёсцы Прусавічы, дзе увекваечаны павы партызан, якія загінулі ў май 1943 года.

У пасляваеннае час ветран удзельнічаў у ваенных трыбуналах, дзе выступалі ў якасці сведкі злычываства фашыстаў. На адным з пасаджоніў ён даваў паказанні і супраць членаўка штаба вёскі, — у Васіля Даўжонак дагэтуль у вачах. «Такі дым быў: столькі ж хат гаралі! — змяшчаліся кажа ён. — Людзі, хавачыся ў лесе, назралі за гэтым жабы. Аднак нічога зрабіць не маглі...»

палымі, на якім таксама ў якасці ахоўніка палка НКВС прысутнічаў Васіль Даўжонак. «Усе яны прызнавалі сваю вину, раскавіаліся, лаялі Гітлера, крычалі: «Гітлер, катуй!»», — успамінае дэпутат судовага пасаджоніў Васіль Пятровіч. — У той жа час асправуліся: маўлю, выконвалі загад нямецкага камандавання».

13 мая 1943 года, падчас правядзення карнай аперацыі ў вёсцы Далькавічы, Рыгор

Влейкі, Маладзечна, населены пункт Лтвы. Васіль Даўжонак ужо ваяваў у шэрагах Чырвонай Арміі, як загадам вышэйшага кіравання партызанамі брыгады «Народныя месцішчы» Варанінаўскага былі выкліканы для ўдзелу ў парадзе, запланаваным у вызваляльным Мінску. Размова ідзе пра знамяціны партызанскі парад, які адбыўся 16 ліпеня 1944 года. Адрывалі парад народныя месцішчы атрада «Барацьба». Васіль Даўжонак ішоў у першых шэрагах.

Гэты парад потым уводзіў у гісторыю. І запамінаўся гледачам ён найперш козлікам па імені Малыш, які ішоў побач з знамяцімай ўаго сёння жыўлівы былі менавіта народныя месцішчы атрада «Барацьба».

Ветран расказваў, як Малыш трапіў да іх у атрад: «Партызанска атрады шмат гарнізонаў нямецка гарнізонаў, у тым ліку Куранец, недалёка ад Влейкі. Загінулі тады і паліцэй, і немцы. Пасля бою, калі мы пачалі сьходзіць, да нас прывязалася козлянка. Яе імя было Малыш — нік не адстае. А ў нас былі дзюбчыцы партызанкі. Яны яго прыбралі, служы павязалі і прывялі ў атрад. З імя Малыш знаходзіўся да канца вызвалення Беларусі. У бацьку — ва ўроцях, калі мы хаваліся за дрэвамі, ён ён гэтажы. Ручны быў. Пасля парад партызанскі атрады пачалі расфарміраваць. Уважліва пытаўся: што рабіць з козлянем? На вуліцы Грушаўскага знайшоўся чалавек, якому і аддалі Малыша».

Васіль Даўжонак прызнаецца, што не хвалюваўся, калі ўдзельнічаў у партызанскім парадзе. «Сам факт выклікаў задовольненне і радасць, — мы былі вызваляльні! — гадыва ён тагачаснай настроі. — Думалі, што будзе далей. Некаторыя партызанцы сшылі на фронт, дзе працівалі змагацца з ворагам. Астатні пакінулі для аднаўлення народнай гаспадаркі».

«БАРАЦЬБА» АДКРЫВАЛА ПАРАД

Да самага вызвалення Беларусі Васіль Даўжонак змагаўся з ворагам у шэрагах партызан: удзельнічаў у разгроме гарнізонаў ворага, міраванні дарог, у засадах, «рыкавай вайне». Як і многія яго папелічкі, перажыў не адну блякаду. Асабліва цяжка прыйшлося падчас апазіціў, калі мела козляню чэву «Кармаран». Аднак дзюбчыцы мисоваму правадку, атраду праціўніц без страт удалося выйсці з акружэння. Неўзабаве пачалася наступальная аперацыя Чырвонай Арміі «Баграціён». Партызанскі атрад «Барацьба» брыгады «Народныя месцішчы» непасрэдна ўдзельнічалі ў вызваленні Пleshчаніч.

З КЛОПАТАМ АД ПАМЯЦІ

Пасля партызанскага парад Васіль Даўжонак быў накіраваны на службу ў шэрагі войск НКВС. Дакачаныя Перамогі, выршавішці суды каравымі войскаўцамі і паступіў у Харкаўскае ваенна-паптычнае вучылішча.

ДАСТОЙНЫ АДКАЗ СУЧАСНЫМ ВЫКЛІКАМ І ПАГРОЗАМ

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)

Амаль два дзесяцігоддзі таму — з 2004/2005 навучальнага года — па даручэнні Прэзідэнта ва ўсіх тыпах навучальных устаноў пачаў выкладацца факультатыву па вывучэнні гісторыі Вялікай Айчыннай вайны. Тады ж калектывам беларускіх вучоных, выкладчыкаў ВНУ і педагогамі школ быў падрыхтаваны адпаведны навучальны дапаможнік (ён двойчы перавыдаваўся), хрэстаматы, дапаможнік для настаўніка, даведнік, рабочы сшытак і атлас.

У гэтых выданнях — вынік шматгадовай працы аўтарскага калектыву пад кіраўніцтвам акадэміка Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі, доктара гістарычных навук, прафесара Аляксандра Кавалені.

Не даць перапісаць гісторыю

— Сімвалічна, што кампаненты вучэбна-метадычнага комплексу былі абноўлены ў 2022 годзе, які аб'яўлены ў Беларусі годам гістарычнай памяці і праходзіць пад знакам захавання праўды пра ўсе перыяды існавання беларускага народа, — адзначыў на прэзентацыі **начальнік галоўнага ўпраўлення выхаваўчай работы і маладзёжнай палітыкі Міністэрства адукацыі Эдуард Тамільчык**. — Дзякуючы рабоце аўтараў і рэцэнзентаў нашы навучэнцы і педагогі атрымалі вучэбна-метадычны комплекс, які не мае аналагаў на постсавецкай прасторы. Ён быў высока ацэнены прафесійнай гістарычнай супольнасцю дзяржавы — удзельнікі СНД як узор аб'ектыўнага прадстаўлення гісторыі Вялікай Айчыннай вайны і сродак эфектыўнага выхавання ў падрастаючага пакалення пачуцця патрыятызму і гонару за свой народ.

«Вялікая Айчынная вайна і праз многія дзесяцігоддзі працягвае жыць у сэрцах беларускіх людзей як сімвал трагедыі і героізму савецкага народа, удзячнай славы, адзінства і ўзаемадапамогі. Сёння вельмі важна данесці да падрастаючага пакалення гэту гістарычную праўду, аб'ектыўна паказаць ролю нашых дзядоў і прадзедаў у разгроме фашысцкага нацызма, — падкрэсліў Эдуард Тамільчык. — Значнасць захавання гістарычнай памяці знайшла сваё адлюстраванне ў абноўленай Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь. Мы ўпершыню на постсавецкай прасторы замацавалі ў Асноўным Законе краіны важнасць захавання гістарычнай праўды і памяці аб Вялікай Айчыннай вайне, масавым героізме нашага народа. Разам фашысцкага тэрору быў такі, што мы да гэтага часу не ведаем дакладнай колькасці страт. Сучасныя падзеі з усёй відэаочнасцю паказваюць,

што толькі разам, захоўваючы памяць аб героічных і трагічных днях Вялікай Айчыннай вайны, асноўваючы важнасць яе ўрокаў, можна даць дастойны адказ сучасным выклікам і пагрозам. Важную ролю ў аб'ектыўным паказе гістарычнай праўды для падрастаючага пакалення будзе адыгрываць абноўлены вучэбна-метадычны комплекс. У ім — аб'ектыўная ацэнка падзей, а значыць, годны адказ усім спробам забыцца пра зверствы, якія фашысты здзяйснялі на нашай зямлі, перапісаць гісторыю вайны і забыцца пра вялікі подзвіг савецкага салдата, які крывёй заплаціў за нашу з вамі свабоду і незалежнасць. Упэўнены, што абноўлены вучэбна-метадычны комплекс стане важным сродкам захавання праўдзівай гісторыі Вялікай Айчыннай вайны, перадачы будучым пакаленням разумення таго, што адзінства і сапраўднага любоў да Радзімы — надзейная абарона ад любой пагрозы. Задача ўстаноў адукацыі — эфектыўна выкарыстоўваць усе кампаненты гэтага комплексу для фарміравання гістарычнай памяці ў маладога пакалення».

Адчуць

«Жывы нерв» вайны

— Вучэбна-метадычны дапаможнік выданы на двюх мовах: рускай і беларускай. У яго было ўнесена шмат змен. Напрыклад, ён быў дапоўнены ацэнкамі падзей вайны, якія давалі іх сучаснікі: прэм'ер-міністр Вялікабрытаніі Уінстан Чэрчіль, прэзідэнт Чэхаславакіі Эдвард Бенеш, брытанскі журналіст Аляксандр Верт, камандуючы 2-й танкавай арміяй вермахта Гудэрман. Гэта вельмі добры момант для фарміравання крытычнага мыслення і ўмення працаваць з інфармацыяй, — падкрэсліла Марына Краснова, адзін з аўтараў вучэбна-метадычнага комплексу. — У нас з'явілася рубрыка «Вайна на экране»: тут можна знайсці найбольш значныя і праўдзівыя кінастужкі, знятыя ў Беларусі і ў іншых краінах, якія найбольш дакладна паказваюць, што адбывалася ў гады вайны. Мы вылучылі рубрыку «Ураджэнцы Беларусі», каб школьнікі разумелі, у якіх падзеях бралі ўдзел ураджэнцы нашай зямлі, каб яны бачылі, што беларусы былі літаральна ўсюды: удзельнічалі ў бітвах на франтах, былі партызанамі і падпольшчыкамі. У вучэбным дапаможніку прыведзена вельмі вялікая колькасць прыкладаў героізму нашых землякоў. На жаль, сучасныя дзеці не ведаюць імянаў герояў, не ведаюць, у гонар каго названы вуліцы нашых гарадоў і якіх вайна адбілася на іх сям'і і на населеным пункце, дзе яны жывуць.

Таксама ў вучэбны дапаможнік мы ўключылі выявы твораў жывапісу. Да ілюстра-

цый пастаўлены пытанні, каб настаўніку было лягчэй арганізаваць работу ў класе. Дастаткова шмат ўведзена новых дакументаў, дыяграм, ілюстрацый, картасхем. Упершыню ў вучэбнай літаратуры (і савецкага, і постсавецкага перыядаў) мы ўключылі картасхему падзелу Чэхаславакіі, які адбыўся пасля Мюнхенскай канферэнцыі, для таго, каб школьнікі бачылі, што адбылося з краінай і, самае галоўнае, хто прыняў удзел у раздзеле гэтай дзяржавы.

вучэбнаму дапаможніку складана паспець за інфармацыяй, якая пастаянна абнаўляецца, тым не менш да гэтага трэба імкнуцца:

— Напрыклад, раней лічылася, што ў Беларусі акупантамі і іх прыхваснямі было спалена 9200 населеных пунктаў, а па новых звестках — іх звыш 10 тысяч. Сёння факты генацыду беларускага народа ў гады вайны даследуе Генеральная пракуратура. І гэта інфармацыя таксама павінна глыбока асвятляцца...

метадычнага комплексу, адзначыла, што педагогі могуць працаваць і з аўдыяматэрыяламі, і з ілюстрацыямі, і з гістарычнай фатаграфіяй. У дапаможніку ёсць QR-коды, якія накіроўваюць да патрэбных рэсурсаў. Можна праслухаць прамову аб пачатку Вялікай Айчыннай вайны і супаставіць яе з фатаграфіямі, зробленымі 22 чэрвеня 1941 года. Адбываецца паглыбленне дзяцей у той трагічны дзень, што выклікае моцныя эмоцыі. Можна даць заданне знайсці

пытанне пазаўрочнай дзейнасці. Можна задзейнічаць мноства форм работы — экскурсіі, краязнаўчую дзейнасць, пошукава-даследчую работу, лекторыі, выяўныя мерапрыемствы на месцы бавой славы і іншыя аб'екты, якія маюць важнае значэнне для фарміравання гістарычнай памяці...

Дырэктар Інстытута гісторыі НАН Беларусі Вадзім ЛАКІЗА паведаміў, што да выдання рыхтуецца ўжо трэцяя кніга народнага летапісу Вялікай Айчыннай вайны. Акцыя «Народны летапіс Вялікай Айчыннай вайны: успомнім усіх» ініцыявана НАН Беларусі ў 2020 годзе. Дзякуючы ёй у тых, каго закралюва вайна і ў каго захаваліся матэрыялы, дакументы і фатаграфіі сваёй продкаў, якія змагаліся ў шэрагах Чырвонай Арміі, якія ўдзельнічалі ў партызанскім руху, падпольным супраціве, з'явілася магчымасць дасылаць успаміны ў Інстытут гісторыі. У цэнтры ваеннай гісторыі гэтыя матэрыялы сістэматызуюцца, аналізуюцца, апрацоўваюцца і рыхтуюцца да публікацыі. Ужо выданыя дзве кнігі «Народны летапіс Вялікай Айчыннай вайны: успомнім усіх». Сабраны матэрыялы і для трэцяй кнігі.

На сайце Інстытута гісторыі можна ўбачыць тыя артыкулы, якія апублікаваны ў першай і другой кнізе. Акрамя таго, вядзецца праца па стварэнні спецыяльнага навукова-інфармацыйнага партала пад умоўнай назвай «Летапіс. Памяць беларускага народа». Над гэтым працуюць вучоныя Інстытута гісторыі сумесна з супрацоўнікамі Аб'яднанага інстытута праблем інфарматыкі НАН Беларусі. Сайт будзе агульнадаступны з магчымасцю пошуку. Гэта дазволіць размясціць усе інфармацыю, якая паступае ў Інстытут гісторыі.

У сучасных геапалітычных умовах, калі не спыняцца спробы фальсіфікацыі і скажэння гісторыі Другой светсвай і Вялікай Айчыннай войнаў, застаецца ўсё менш і менш непасрэдных сведкаў і ўдзельнікаў ваенных падзей, жыццёва важна захаваць для нашчадкаў кожны факт і кожную дэталю — усё, што стала ўвабленнем духоўнай сілы беларускага народа ў цяжкія ваенныя гады.

Вадзім Лакіза звярнуўся да педагогаў з просьбай актывізаваць работу па зборы ўспамінаў і фатаграфій удзельнікаў падзей Вялікай Айчыннай вайны, зацікавіўшы імянаў архівы. Матэрыялы трэба накіроўваць у Інстытут гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі, дзе будзе ажыццяўляцца збор інфармацыі, навукова апрацоўка атрыманых звестак, падрыхтоўка на іх аснове адпаведных выданняў, а таксама стварэнне электроннай базы даных.

Надзея НИКАЛАЕВА.

Захаваць кожны факт і кожную дэталю

Школьныя педагогі дзяліліся сваім вопытам выкарыстання вучэбна-метадычнага комплексу «Вялікая Айчынная вайна савецкага народа (у кантэксце Другой светсвай вайны)».

— Не ўсе настаўнікі валодаюць метадыкай работы з мастацкім вобразам, камусьці лепш удаецца працаваць з дакументамі ці статыстычнымі звесткамі, а вучэбна-метадычны комплекс дазваляе кожнаму педагогу раскрыць свой педагогічны і выхаваўчы патэнцыял, — разважае **настаўнік гісторыі і грамадазнаўства барысаўскай гімназіі № 1 Вольга МАЕЎСКАЯ**. — Кожны знойдзе ў ім тое, што блізка. Гэта магутны сродак для навучання дзяцей, якія могуць быць логікамі, візуаламі і гэтак далей. Мы працуем з пакаленням Z. Гэта дзеці з лінгвістычным, мастацкім, музычным інтэлектам... І эмоцыі адыгрываюць магутную ролю на такіх уроках. Да таго ж гэты курс дае магчымасць адказаць на пытанне, а хто такі сапраўдны мужчына і сапраўдная жанчына. У сучасным свеце, на жаль, такіх прыкладаў мы сустракаем недастаткова.

Настаўнік гісторыі і грамадазнаўства мінскай гімназіі № 31 Людміла ГУРЫНОВІЧ, адзін з аўтараў дапаможніка для настаўніка абноўленага вучэбна-

ў сучасным горадзе месца на фатаграфіі ваенных часоў. Цяперашнім дзецім цяжка ўявіць, як у акупаванай Беларусі друкаваліся газеты, на якіх матэрыялах і ў якіх умовах. Гэты раздзел курса іх вельмі цікавіць.

На думку педагога, трэба рабіць акцэнт на персаналізацыю гісторыі: падлеткаў цікавяць лёсы канкрэтных людзей. Настаўніца рэалізавала са сваімі вучнямі праект «Прадзядуля». Яны разам прабачылі даныя «Мемарыял» шукалі звесткі пра сваякоў, якія ваявалі на розных франтах. «Гэта быў вельмі эмацыянальны праект, — адзначыла яна. — А яшчэ дзяцей вельмі ўразіла інфармацыя пра тое, за колькі дзён фашысцкая Германія заваявала краіны Еўропы...»

Дырэктар Нацыянальнага інстытута адукацыі Валянціна ГІНЧУК расказала ўдзельнікам прэзентацыі аб тым, што на Рэспубліканскім савеце па гістарычнай палітыцы пры Адміністрацыі Прэзідэнта Беларусі была зацверджана Канцэпцыя школьнай гістарычнай адукацыі. Яна датычыцца не толькі школьных прадметаў — гісторыі Беларусі або інтэграванага курса гісторыі Беларусі ў кантэксце светсвай гісторыі, а таксама таксама пытанні міжпрадметных сувязяў. Закладзены ўзаемазвязі з беларускай літаратурай, грамадазнаўствам, географіяй, шэрагам іншых дысцыплін. Яшчэ адзін найважнейшы аспект у плане навізны канцэпцыі —

Захаваныя традыцыі

НОВЫЯ ГРАІІ ДЭКАРАТЫЎНАГА МАСТАЦТВА

Па добрай традыцыі днямі ў Рэспубліканскай мастацкай галерэі «Палац мастацтва» прайшло адкрыццё V Трыенале дэкаратыўнага мастацтва Беларускага саюза мастакоў «Дэкарт-22». У экспазіцыі можна ўбачыць сучасныя тэкстыль, кераміку, шкло, батык, метал, створаныя за апошнія тры гады. Напярэдадні адкрыцця прадстаўнікі Міністэрства культуры, мастакі, скульптары і спецыялісты музейных устаноў сустрэліся, каб пагаварыць на тэму «Сучаснае беларускае дэкаратыўна-прыкладное мастацтва: эстэтычнае выхаванне, імідж і прэзентацыя Беларусі ў свеце».

— Апошнія гады асабліва ўвага аддаецца адраджэнню і развіццю нацыянальных традыцый дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва, розных відаў народных рамёстваў, аб'яднанняў носьбітаў нематэрыяльнай культурнай спадчыны і перадачы іх вопыту і ўменняў маладому пакаленню, фарміраванню нацыянальнага брэнда, — адзначаў кансультант упраўлення культуры і народнай творчасці Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь Іван ГАЛАБУРДА. — Неабходна паслядоўна вырашаць задачы папулярызацыі нацыянальных відаў народных мастацкіх рамёстваў і на іх аснове фарміраваць брэнд.

У якасці прыкладу прадстаўнікі міністэрства згадаў Івануаску школу бондарства, якая сёння ўжо стала брэндам рэгіёна. Увогуле, калі казаць пра галіну дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва ў нашай краіне,

сёння ў краіне існуе 104 Дамы рамёстваў, на базе якіх ствараюцца і іншыя клубныя аб'яднанні. Працуе 1880 аматарскіх калектываў і студый дэкаратыўна-прыкладнага і выяўленчага мастацтва (з іх 1665 для дзяцей). Гэтыя клубныя фарміраванні аб'ядноўваюць 16 334 удзельнікаў, у тым ліку 14 167 дзяцей. Найменне «народна-ўзорны» прысвоена 72-м такім калектывам, а пяць калектываў носяць званне «заслужаны аматарскі калектыв» Рэспублікі Беларусь». Для нагляднасці Іван Іванавіч таксама расказаў, што ў 2021 годзе спіс гісторыка-культурных каштоўнасцяў Рэспублікі Беларусь папоўнілі 18 аб'ектаў, у ліку якіх 11 нематэрыяльных праяўленаў творчасці чалавека. Беларускія аб'екты, уключаючы ў спіс ЮНЕСКА, становяцца ўсё больш вядомымі і пазнавальнымі на міжнародным узроўні. Так, у штаб-кватэры ЮНЕСКА ў 2021 годзе была накіравана

намінацыя «Саломаліценне Беларусі. Мастацтва, рамяство і ўменне» для ўключэння ў рэпрэзентацыйны спіс нематэрыяльнай культурнай спадчыны чалавецтва, і ў снежні бягучага года запланаваны разгляд дадзенай намінацыі.

Што датычыцца фестывалю дэкаратыўнага мастацтва, то яго насычаная праграма дазваляе ўжывую пазнаёміцца з тым, як сёння вырабляюцца, шукаюць сябе творцы розных кірункаў. Як адзначаюць першы намеснік старшын Беларускага саюза мастакоў Наталля ШАРАНОВІЧ, вельмі важна ўлічваць, што любое мастацтва — тэкстыль, кераміка, металу — заўсёды паходзіць з народнага, якое з'яўляецца крыніцай натхнення.

— Тое, што ў нас такая ўвага аддаецца традыцыям

рамёствам — дазваляе мастакам трансфармаваць сваё разуменне дэкаратыўнага мастацтва. І гэта добрая жывая сувязь паміж пакаленнямі і паміж пластамі народнага і прафесійнага мастацтва, — адзначыла Наталля Васільеўна. — Наша Трыенале дэкаратыўнага мастацтва мае ўжо сваю гісторыю. Сёлета праект паяднае рэчы як традыцыйныя, так і тыя, дзе выкарыстоўваюцца новыя і нечаканыя матэрыялы.

Убачыць палітру цікавага самавыяўлення як прафесійных мастакоў Мінска і рэгіёнаў, так і студэнтаў, можна ў Палацы мастацтваў і на шэрагу іншых выставачных пляцовак сталіцы.

— Акрамя агульнай экспазіцыі Трыенале ў Палацы мастацтваў, у нас паралельна будзе праходзіць яшчэ

некалькі тэкстыльных праектаў. Адзін з іх мы распачалі ўжо на пачатку бягучага года. Гэта праект міні-тэкстылю, які мы праводзім другі раз, апрабавалі такі фармат на мінулым Трыенале. Фармат міні-тэкстылю вядомы ва ўсім свеце. У нашым праекце будуць прадстаўлены работы ў тэкстыльных матэрыялах і тэхніках, абмежаваныя па памеры (20 на 20 ці 30 на 30 сантыметраў). Такі памер работы дазваляе мастаку апрабаваць мабільна новыя матэрыялы, нейкую сваю ідэю, — дзеліцца мастак па тэкстылю, старшыня секцыі тэкстылю Беларускага саюза мастакоў Вольга РЭДНІКІНА. — Мы, калі думалі над тэмай выстаўкі, палічылі, што будзе цікава паказаць тэкстыль праз сінтэз абсалютна роз-

ных тэхнік і матэрыялаў. Работы нашых удзельнікаў зроблены з выкарыстаннем шкла, пластыку, сінтэтычных валокнаў і г. д. Яны часта выходзяць у прастору, у аб'ём, але ўсе працягваюць сябе як тэкстыль, хоць часам і вельмі нечакана.

Так, у гарадской галерэі Шчамялёва можна завітаць на персанальную выстаўку яго дачкі, мастачкі Маргарыты Шчамялёвай «Лічыбы», якая працуе ў тэхніцы класічнага габелену і мае свой пазнавальны стыль.

А калі хочацца атрымаць асалоду ад скульптурнай керамікі, то з 16 лістапада завітайце на выстаўку Terracota ў Арт-гасціўню «Высокае месца». Пасля 23 лістапада адкрыецца выстаўка эксперыментальнай керамікі ў мастацкай галерэі Міхаіла Савіцкага.

Прыгожым фінальным акордам стане «Калідная казка» Веры Бліновавай і Любові Кірылавай, што з 29 лістапада разгорнецца ў галерэі «Мастацтва» Беларускага саюза мастакоў. Абедзве мастачкі працуюць у тэхніцы тэкстыльнай мазаікі, і дадзены праект — добрая магчымасць пазнаёміцца з яе цікавай аўтарскай інтэрпрэтацыяй.

Алена ДРАПКО.

Пад вянец

СУКЕНКА І «ПАВА» ДА ШЛЮБУ

Як англійская каралева і Како Шанель паўплывалі на моду брэсцкіх нявест

Выставу вясельных убораў мінулага стагоддзя зладзіў брэсцкі абласны краязнаўчы музей. Тут можна ўбачыць сукенкі і мужчынскія касцюмы, туплі, іншыя шлюбныя аксесуары мінулага стагоддзя, народныя строі, а таксама вячальныя кароны і мноства здымкаў вясельных убораў нашага краю. Што цікава, экспанаты ўзятыя з фонду музея, а таксама з прыватных калекцый гараджан і Музея Беларускага Палесся ў Пінску.

ВЯНЦЫ БЫВАЛІ ПАПЯРОВЫМІ

Аснову экспазіцыі ўтвараюць вясельныя сукенкі другой паловы ХХ стагоддзя. Прадстаўлены здымкі і альбомы, запрашэнні, паштоўкі, пасведчанні аб заключэнні шлюбу розных гадоў. Цікаваць наведвальнікаў выклікае не зусім звычайны для нашага часу дакумент 1930-х гадоў, які можна назваць перадшлюбным даследаваннем жаніха. Мужчына, што намерваўся ўзяць шлюб, павінен быў адказаць на пытанні разгорнутага анкету: кога ён году нараджэння, ці быў жанаты раней, адкуль родам і гэтак далей, уключаючы маёмаснае становішча.

Вянцы другой паловы ХІХ стагоддзя, несумненна, знаёмыя сучаснаму чалавеку па фільмах і кнігах, а васьм папярковыя вянцы пачатку 1930-х гадоў з Пінскага павета выглядаюць даволі нечакана. Гэта сапраўды ўнікальныя экспанаты вернісажу. Наведвальнікі ад-

надушна памыліліся ў вызначэнні мужчынскай і жаночай вячальных карон. Усе падумалі, што большыя вянец трымалі над жаніхом. Аказалася — наадварот. Экскурсавод растлумачыла, што галава нявесты была пакрытая вэлюмам, нярэдка пышна ўпрыгожаным, таму ёй прабаваўся большы аб'ём вянца. Даводзілася здзіўляцца таму, якая ўсё ж багатая і разнастайная вясельная культура нашага краю!

— У кожнага народа ёсць свае базісныя каштоўнасці, на якіх будзеца грамадства, — скажаў на адкрыцці выставы дырэктар абласнога краязнаўчага музея Аляксей МІЦЮКОЎ. — Але ёсць каштоўнасці агульначалавечыя. У іх ліку — шлюб, сям'я, выхаванне дзяцей. Гэтыя каштоўнасці праходзяць праз усю гісторыю і культуру нашага народа. Вясельныя рытуалы прыйшлі да нас са старажытнасці. Кожнае пакаленне іх развівае, удасканальвае, перадае сваім дзецям і ўнукам. Пра гэта наша выстава. Выстава светлая, добрая, жыццесцявардальная.

КАРАЛЕВЫ АБО МАДЭЛЬЕРЫ?

Куратар выставы, намеснік дырэктара музея па навуковай рабоце Вольга НОВІКАВА расказала, як на моду, у тым ліку вясельную, уплываюць эканамічныя, палітычныя, культурныя працэсы, і мода такім чынам становіцца адлюстраваннем гістарычных падзей.

Відавочна, што не ўсе наведвальнікі выставы ведалі пра гісто-

рыю белага шлюбнага ўбору. Звычай выходзіць замуж у бельм з з'яўляюцца адносна нядаўна, якіх-небудзь 150 гадоў таму. А раней сукенка нявесты была каляровай. Нашы прапрабабулі выходзілі замуж у вышыванках. Дамы з багатага роду маглі надзець сукенкі любых колераў — чырвонага, срэбнага, залатога — абы выглядала раскошна і падкрэслівала прыгажосць. Сапраўдны пераворот у вясельнай модзе здзейсніла англійская каралева Вікторыя, калі ў 1840 годзе пайшла пад вянец у крэмавай атласнай сукенцы са шлейфам даўжынёй больш за пяць метраў. Усе венчаносныя асобы ўспрынялі гэта як сігнал да змянення і пачалі шыць светлыя і нават белыя ўборы. Каралева, дарэчы, з'яўлялася ў гэтай сукенцы яшчэ не раз, чым, несумненна, падавала прыклад, бо такі ўбор каштаваў вельмі дорага. А ў масавую моду белыя сукенкі ўвела Како Шанель, яна ж спрасціла мадэль, каб зрабіць іх больш даступнымі.

І ПРАКТЫЧНА, І МОДНА

На мяжы вярхоў і ў пачатку ХХ стагоддзя шлюбныя ўборы былі доўгімі. А васьм 1920-я гады — час перамен і ломкі стэрэатыпаў, тады ў моду ўваходзіць кароткая сукенка, праўда, з доўгім вэлюмам. І не толькі ў ЗША і Еўропе. На выставе ёсць здымка, на якім красуецца модніца з Брэста над Бугам менавіта ў такім вясельным строі.

У 1950-я гады фарміруецца новы віток вясельнай культуры. У гэты час модніцы млеюць ад стылю Крысціяна Дыёра — пышная

Фота Алены ДРАПКО

спадніца, тонкая талія. У такія адзяваюцца і нявесты з Брэстчыны. На выставе — сукенка з вёскі Агдзмер Драгачынскага раёна. Адкуль у вясковай дзяўчыны такая раскош? Аказалася, строй ёй прыслалі сваякі з Канады. Гэта фабрычная элегантная сукенка да падлогі, у ёй магла гаспадыня адзінці да шлюбу пасля гаспадыні Хадзімера.

Побач — кароткая вясёлая сукенка 1970-х гадоў. Нехта з наведвальнікаў слушна заўважыў, што ўбор нечым нагадвае сукенку Зіначкі з фільма «Іван Васільевіч мяняе прафесію». Магло быць і так, тады модніцы нярэдка зарысавалі мадэль з часопіцаў, а то і тэлеэкрана. Гэтая мода прыйшла ў многім дзякуючы вобразу легендарнай Одры Хепбёрн. Сукенкі ў нас часта шылі з гіпюру, які не так проста было купіць, а на кароткую мадэль трэба менш тканіны — і практычна, і модна.

Але авангарднае міні пратрымалася нядоўга. Летам 1981 года пайшла пад вянец прынцэса Дзіяна. Яе сукенка зрабіла сапраўдны фурор у свеце моды: аб'ёмная, з шырокімі рукавамі, мноствам фальбон і россыпам жамчужын у складках. Тэндэнцыя хутка пайшла ў народ. І яе можна прасачыць па фотаздымках той пары. Адным словам, у асаблі-

вы дзень усе нявесты хацелі быць прыгожымі — і былі такімі.

З традыцыямі цяперашняй вясельнай моды наведвальнікаў пазнаёміла гаспадыня брэсцкага вясельнага салона Edelweis Мая Кантасюк. Мадэлі салона прадэманстравалі простыя на першы погляд і разам з тым стыльныя ўборы, якія адлюстроўваюць светлаўспрыманне сучаснага чалавека.

Аздабіла і ажывіла адкрыццё выставы выступленне фальклорнай групы музея «Бездзежскі фартушок». Навуковыя супрацоўнікі і ўдзельнікі самадзейнага калектыву паказалі цікавы абрад з іх мясцовасці — фрагмент апранання нявесты. Маладу садзілі на хлебную дзяку і надзявалі на галаву вясельныя вянок — паву. Пава — даволі складаная канструкцыя, яе ўтвараюць рознакаляровыя кветкі, і рабілі сваімі рукамі. Апаналі ж нявесту абавязкова пад абрадавыя песні.

Народныя строі, якія надзявалі пад вянец, таксама прысутнічаюць на выставе. Ёсць тут і знакаміты касцюм лелікаўскай сваячкі з Коўрнскага раёна, які занесены ў спіс нематэрыяльнай спадчыны Беларусі. Выстава будзе адкрытая да сярэдзіны снежня.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

«З-пад попелу вырываюцца сінява-залатыя агнёвыя саламандры»

Сем літаратурных кавалёў і сем рэальных кавальскіх вырабаў

Калі падарожнічаеш па Беларусі, грэюць сэрца рэчы, якімі прадкі ўпрыгожвалі сваё жыццё. Дзесьці захавалася жырандоля, дзесьці — дзівосныя каваны крыж, ці незвычайная агароджа, якая нагадвае карункі... Вырабы кавалёў, уладароў агню і жалеза.

На Восенскія Кузьмінкі, або свята Кузьмы і Дзям'яна, якое прыпадае на 14 лістапада, на Беларусі святкуюць Дзень кавалёў. Прадкі лічылі, што ў гэты час божныя кавалі Кузьма і Дзям'ян куоць ледзяны ланцуг для зямлі, а яшчэ могуць скаваць для закаханых вяселле.

Кавалёў заўсёды шанавалі... Іх рамяство звязанае з мноствам казак, легендаў ды паданняў — і кавалі ў іх звычайна перамагаюць злую сілу. Шмат гісторый пра кавалёў прыдумалі і беларускія пісьменнікі... Давайце ўспомнім некаторыя.

«ЯК ГРЫБЫ, ВЫВАРОЧВАЎ ЁН ДУБЫ»

Алесь Якімовіч напісаў сваю вершаваную казку «Каваль Вярнідуб» у 1930-м — у ёй пазнаюцца і біблейскія паданні, і народныя казкі... Вырасшы найлюты цар, калі ў краіне пачаўся голод, пазабіваць усіх немаўлят. Адна Параска з малым сынам схавалася ў лесе. Хлопец вырас надзіва гошым і дужым — «Цераз месяц, як грыбы, выварочваў ён дубы». Калі Параска вярнулася ў родную вёску, Вярнідуб зрабіўся кавалём.

«І магутны той каваль
Як ніхто другі каваль.
Калі зробіць далато —
Не паломіш нізашто.
А як выкуе тапор
Ці нарог альбо сахар —
Не нацешацца дзядзькі:
Вось каваль у нас які!»

Вось толькі люты цар, даведаўшыся, што яго загад парушаны, угневаўся... Цяпер Вярнідубу трэба супрацьстаяць цэламу войску, што адпраўлена яго забіць. Скаваў Вярнідуб сабе булаву «сарака пудоў вагою, з ручкай рыжай барадой, у чорнай аскамітнай ярмолцы ды ў акуларах, прымацаваных ніткамі замест аглабелк, здаваўся мне чарадзеям. На яго горне пад попелам у вуголлях жыў вечны агонь. Даволі было толькі пару разоў памахаць кіем кавальскіх мяхоў, каб з-пад попелу вырываўся некалькі сінява-залатых агнёвых саламандраў. На палічках ляжала шмат разнастайных інструментаў: малаткі рознай велічыні і формы, друшлякі, сьвардзёлкі, розных выглядзья абшукі, лудзільнікі, долаты, рашпілі, напільнікі, цыркульні, ножніцы, лінейкі, трыкутнікі...»

«ЗДАВАЎСЯ МНЕ ЧАРАДЗЕЕМ»

Дзед Змітрака Бядулі быў кавалём і меднікам. Бядуля ў аўтабіяграфічнай аповесці «У дрымучых лясках» успамінае: «*Больш за ўсё я любіў дзедаву кузю. Дзед, сінявокі, з доўгай рыжай барадой, у чорнай аскамітнай ярмолцы ды ў акуларах, прымацаваных ніткамі замест аглабелк, здаваўся мне чарадзеям. На яго горне пад попелам у вуголлях жыў вечны агонь. Даволі было толькі пару разоў памахаць кіем кавальскіх мяхоў, каб з-пад попелу вырываўся некалькі сінява-залатых агнёвых саламандраў. На палічках ляжала шмат разнастайных інструментаў: малаткі рознай велічыні і формы, друшлякі, сьвардзёлкі, розных выглядзья абшукі, лудзільнікі, долаты, рашпілі, напільнікі, цыркульні, ножніцы, лінейкі, трыкутнікі...»*

«І ШАЎКОВЫ ВУС КРАНЕ»

Верш Канстанцін Буйло «Каваль» быў напісаны ў 1953 годзе і вельмі нагадвае савецкія фільмы таго часу. Фядос Баканаў вярнуўся з фронту ў родны калгас над Сожам. На фронце быў танкістам, пасля цяжкай раненняў стаў рамантаваць танкі. Калгасу спатрэбіўся каваль, вось Фядос і заняўся пачэснай працай.

«А ў сяле дзясучаты ходзяць,
Паглядаючы здаля
Сарамліва пры народзе
На Фядоса-каваля.
Больш за ўсіх глядзіць Марына,
Што працуе у садах,
Чарнавокая дзясучына,
Галасістая, як птах.
А каваль ледзь глянне часам
І шаўковы вус кране,
Загаворыць нізім басам,
Як калісьці на вайне:
— Хто умее працаваць,
Таго любяць паважаць».

Навёў Фядос парадак у сваёй хаце і зармаркоўся... Жаніцца пара! І маці выпраўляе ў клуб на танцы... У фінале шчаслівы Фядос танцуе з чарнавокай Марынай, і іх чакае светлая будучыня.

«НЕДАРМА НОВОСТРАН МЕЧ»

Для паэта Уладзіміра Жылкі 1926 год быў вызначальным... Ён прыехаў з Прагі ў Мінск на Акадэмічную канферэнцыю па рэформе беларускага правапісу — і так і застаўся ў БССР. У 1926-м ён яшчэ гарыць надзеяй і прагай дзейнасці, кавальская справа ж для яго — сімвал змагання за вызваленне Заходняй Беларусі і метафара паэзіі.

«Горан мехам раздзьмухаю,
Палажу на горан сталь.
Што рабіць, я знаю, знаю —
Недарма кув каваль!
Падзялілі чужаніцы,
У няволі старана.
Не скую у плуг паліцы —
Не прыдацца мне яна.
Закаваны люд мой, волат,
Крыўд нязілчаных цярпа.
Вышай, вышай верны молат,
Нестрыманы ў сэрцы жар...
Хлопцы, хлопцы, — на змаганне!
Гэй, крывідуцель, вораг, — прэч!
Недарма каваль у зрання,
Недарма навострян меч».

КАВАЛЬ З ЯСТРАБІНЫМІ ВАЧЫМА

У рамана Уладзіміра Караткевіча «Хрыст прызямліўся ў Гародні» ў галоўнага героя, Юрася Братчыка, ёсць мужны і верны папчэнік. Вось якім мы ўпершыню яго бачым:

«...напярэймы везу ідзе знаёмы каваль, Кірык Вястун, боўдзіпа... Твар адмыў, а рукі — чорт ты іх нават за тыдзень адмыеш. Смяецца, зубы прадае. Жоўты ў пішанчы колас, як агонь у ягонай кузні. Вочы ястрабіныя. Скуруны фартух цераз плячо, у адной руцэ молат».

Магутны Кірык Вястун ачольвае народнае паўстанне ў Гародні. Ён выдатны страж і вайскаводца. Папчэнік так прадстаўляе яго Юрасю Братчыку:

«— Каб адразу зразумеў, з кім гаворыш, — сказаў Клянок, — ведай: вось гэты каваль горда узняў, калі вас у катавальню пацягнулі».

Менавіта каваль узначаліў атрад, што адбівае Юрася, якога сабраліся караць смерцю. А потым разам з Юрасём, яго каханай Анэляй і аднадумцамі зладжае ў пушчы вольнае паселішча.

СЕРП І ПЯРСЦЁНАК У ДАДАТАК

Верш Петруся Броўкі пра каваля прывесчаны каханню.

«У добрым калгасе біліз Нёмна сівога
Я знаў аднаго каваля маладога.
На волас чарнявы,
Высокі, рахманы,
Ды толькі не з гэтага
Меў ён пашану.
Не зоркім паглядом, не постацыю гнуткай
Праславіўся хлопец, —
Праславілі рукі!
Мне нават казалі ў калгасе аднойчы:
— Ён выкуе месяц, як толькі захоча,
Павесіць паўночку на белай барозне,
Каторы сапраўдны — ніяк не адрозніш!»

Майстар «адно толькі знае — усё звоніць і звоніць... Гадаль — ніхто ўжо яго не палоніць?» Але малая, бялявая Зося прынесла

кавалю навастрыць серп, і «Як глянуў каваль ёй у вочы-азёры, — увесь разгубіўся ды ў іх утапіўся». Разам з сярпом каваль паабягаў дзясучыне скаваць чароўны пярсцёнак:

«Прыложыш да вока —
Пабачыш далёка,
Калі ж загадаеш,
Каханка пазнаеш»
Ну і скавай... Як ні паглядзіць Зося на пярсцёнак — бачыць аблічча каваля!

РЫБКІ ЗОЛАТАКАВАЛО БЕЛАВАЛОДА

Дзеянне рамана Леаніда Дайнекі «След ваўкалака» адбываецца ў часы Усяслава Чарадзея. Адзін з герояў — Белавалод, вучань у ювелірнай кавальні менскага залатара Дзяніса. «Было яму вясмянацца сонцаваротаў, і быў ён лёгкі, спрытны, дужы, адважны». Вучыў яго майстар «*пісаць вадкім золатам па медзі, вучыў з меднага, залатога і срэбнага дроту рабіць пярсцёнікі і колты. У коўніцы пахла воскам, з якога рабілі формачкі для адліўкі матрыц, пахла дымам і драўняным вугалем і заўсёды дробенька гурацелі малаточкі і зубільцы... Рукі ў Белавалода была моцнаю, але лёгкаю, метал слухаўся яе*».

Каб з'яднацца з каханай Ульяніцай, даваўся золатакавалю Белавалоду ўцякаць з дому. Сустрэкаўся і з князем Усяславам, вызваляў яго з пурбу, быў у яго дружыне. А для любай Ульяніцы — упрыгжэне: «*Тры блакі ў выглядзе вясёлых рыбак былі скручаны з танюсенькага срэбнага дроту і напаяны на залатую аснову. Вочы рыбак, луску, плаўнікі ювелір зрабіў з найдрабнейшых залатых зярнятка. Рыбкі злучаліся паміж сабой абручыкам з чырвонай медзі*».

***

А цяпер вашай увазе — некаторыя з тых рэальных кавальскіх вырабаў, што трапіліся падчас вандровак і запомніліся — ці майстэрствам каваля, ці адметнай гісторыяй, ці проста выклікалі яркія пачуцці.

1. Жырандоля з Крошынскага касцёла

Зразумела, пачнём са знакамітай жырандолі з жаўранкамі, выкаванай Паўлюком Багрымам. Хто толькі не пісаў пра сялянскага хлопчыка, сасланага ў жаўнеры за тое, што складаў на беларускай мове вершы, праз шмат гадоў вярнуўся на радзіму і стаў кавалём. Яго гісторыю распавёў Ігнат Яцкоўскі ў творы «Аповесць з майго часу, або Літоўскія прыгоды». Там і працятаваў адзіны вядомы верш Паўлюка Багрыма «Зайграй, зайграй, хлопчак малы». Сёння даследчыкі лічаць, што верш склаў сам Яцкоўскі... Як для мяне — дык добры верш не павінен нічога страчваць з-за змены аўтарства... А жырандоля з чыгуну і бронзы, сапраўды выкаваная Паўлюком Багрымам, вісіць сёння ў Крошынскім касцёле.

2. Пушчыная клетка ў Мірскім замку

У Мірскім замку ў адной з ніш у магутным муры прыцягнула маю ўвагу каваная клетка, у якой сядзіць белая парцаліная галубка з залатымі сэрцайкамі... Гэтая работа мастака Паўла Пракапцова нагадвае пра легенду Мірскага замка... Тры сыны Юрыя Ільніча біліся за спадчыну. Сярэдні сын, Станіслаў, які чатыры гады валодаў бацькоўскім замкам, быў атручаны проста за бяседным сталом. Старэйшы брат

Іван і малодшы, Шчасны, знайшлі вінаватага: жонку сотніка па прозвішчы Навіцкая. Няшчасную абвінавацілі ў вядзьмарстве. Некаторыя кажуць, што Навіцкая была закаханая ў князя Станіслава, які стаў яе па-любуйнікам... Жанчыну спалілі на вогнішчы, і яе дух прылятае ў замак у выглядзе васьці такой галубкі.

3. Брама касцёла св. Мікалая ў Геранёнах

У Геранёнах, у касцёле Святога Мікалая, калісь узведзеным Альбрэхтам Гашгольдам, дзе вячаліся Барбара Радзівіл і кароль Жыгімонт Аўгуст, мяне ўраза дэталі: на каваных варотах — мальтыйскія крыжы. Чаму? Аказалася, Ігнацій Кароль Корвін-Мілеўскі, які ў XIX стагоддзі валодаў Геранёнамі, вырашыў здабыць графскі тытул. Замка прадзвіцё не было магчыма — руіны... Ігнацій на матчын пасаг купляе ў Ватыкане графскі тытул, дзеля чаго мусіў уступіць у Мальтыйскі ордэн, то-бок стаць мальтыйскім рыцарам. Вось адкуль крыжы на варотах — граф і рыцар хваліўся новым статусам.

4. Жырандоля ў Красным Беразе

Калі мы наведвалі сядзібу Козел-Паклеўскіх у Красным Беразе, што каля Жлобіна, уразілі інтэр'еры — змяшаліся розныя стылі, ад готыкі да неамаўрытанскага. А ў лесвічным пралёце — цудоўная каваная жырандоля ў стылі ар-нуво, і столь аднаго з пакояў аздобленая каванымі трыбу-хімерамі і кветкамі. Ну і вадасцёкавыя трубы-хімеры на фасадзе дадаюць каларыту.

5. Станцыя метро «Кавальская Слабада»

Калі не былі яшчэ на станцыі мінскага метро «Кавальская Слабада» — з'ездзіце, палюбіцеся сярод іншага на работы Марыі Тарлецак. Тое, што беларуская жанчына можа скараць агонь і жалеза, пацярджваючы «Кавальскія выцінанкі», што ўпрыгожваюць станцыю.

6. Крыжы Будслава

Калія сцен Будслаўскага касцёла сёння можна ўбачыць два незвычайныя крыжы — жалеза з пачарнелым дрэвам, пакарабачаныя кавалкі металу на іх... Гэта памяць пра пажар, які адбыўся ў касцёле ў 2021 годзе, а крыжы зробленыя з абгарэлых тады блек.

7. Галубы Старых Габаў

Шмат цікавых кавальскіх вырабаў пачынаюцца... Але не магу не згадаць гэты, зроблены некім народным майстрам. Мільня расфарбаваныя металічныя галубкі паселі на агароджы Свята-Мікалаеўскай царквы ў вёсцы Старыя Габы на Мядзельшчыне. Царква з бутвага каменю, аздоблена жоўтай цглай... І ў белай браме, на ярка-сініх прэнтах варотаў — галубкі нахілілі галоўкі...

Няхай жа ўладары жалеза і агню і нададзенай радуоць нас!

РЕЗУЛЬТАТЫ ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ

«Золото не за горами!»

Сведения о рекламной игре:
Наименование рекламной игры: «Золото не за горами!». Территория проведения: Республика Беларусь. Период проведения: с 29 августа по 30 ноября 2022 года. В рекламной игре приняли участие 162 участника. Призовой фонд рекламной игры разыгран полностью.

Обладателем приза «Золотой мерный слиток 20 г А20608 и денежные средства в размере 425,71 белорусского рубля» стал **Новиков Денис Анатольевич**.

Обладателем приза «Золотой мерный слиток 20 г А20609 и денежные средства в размере 425,71 белорусского рубля» стал **Старовойтов Сергей Николаевич**.

Обладателем приза «Золотой мерный слиток 20 г А20610 и денежные средства в размере 425,71 белорусских рублей» стал **Молоствов Денис Викторович**.

Обладателем приза «Золотой мерный слиток 20 г А20696 и денежные средства в размере 425,71 белорусского рубля» стал **Исаев Денис Айратович**.

Обладателем главного приза «Золотой мерный слиток 250 г А02953 и денежные средства в размере 5598,07 белорусского рубля» стал **Кравч Виктор Евгеньевич**.

Организатором рекламной игры является ООО «ТДИ ПРОМО-ИВЕНТ», Республика Беларусь, 220004, г. Минск, ул. Кальварийская, 2/15-1, УНП 190771520. Свидетельство о государственной регистрации рекламной игры № 4221 от 09.08.2022, выданное Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь.

Телефоны для справок по вопросам проведения рекламной игры:
+375 17 306 20 40, +375 29 306 20 40, +375 44 306 20 40, +375 25 306 20 40 круглосуточно, без выходных, сайт igra.bsb.by.

Правила рекламной игры опубликованы в газете «Звязда» № 164 от 23.08.2022.

Гомельский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» извещает о проведении 01 декабря 2022 г. в 10.00 повторного открытого аукциона с понижением начальной цены на 50 % после вторых несоответствующих торгов по продаже автотранспортных средств, принадлежащих Унитарному предприятию «Химтранс» на праве хозяйственного ведения

Лот № 1
Автомобиль грузовой «Татра» 815-2 бетономешалка, регистрационный знак 1277 ГР, год выпуска 1991. Цвет: красный. Шасси: 015614, Двигатель: дизель, 12,7 л. Состояние: удовлетворительное, технически исправен. Шины в удовлетворительном состоянии.
Начальная цена лота: 2 400,00 рублей (в т.ч. НДС по ставке 20 %).
Задаток: 624,00 рублей (в т.ч. НДС по ставке 20 %).

Лот № 2
Автомобиль грузовой бортовой тентовый ГАЗ-33073 0, регистрационный знак 2393 ГР, год выпуска 1993. Цвет: голубой. Номер кузова (рамы): УТН330730Р1590683. Двигатель: бензиновый, 4,67 л. Состояние: удовлетворительное, технически исправен. Шины в удовлетворительном состоянии.
Начальная цена лота: 2 400,00 рублей (в т.ч. НДС по ставке 20 %).
Задаток: 240,00 рублей (в т.ч. НДС по ставке 20 %).

Местонахождение автотранспортных средств:
Гомельская обл., г. Гомель, ул. Химзаводская, 5

Шаг аукциона – 5%. Место проведения аукциона: г. Гомель, ул. Артёма, 23, каб. 1.1. Заявления на участие в аукционе с приложением необходимых документов принимаются по адресу: г. Гомель, ул. Артёма, 23-й этаж, каб. 2-6 по рабочим дням с 9.00 до 12.00 и с 13.00 до 16.00 по 29.11.2022 г. включительно. Подача документов по почте не допускается. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. В аукционе имеют право участвовать юридические и физические лица, а также индивидуальные предприниматели, своевременно подавшие заявление на участие в аукционе с приложением необходимых документов, внесшие задаток по заявляемому лоту до подачи заявления и прошедшие государственную регистрацию с 09.00 до 10.00 11.2022 г. Аукционные торги проводятся в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь и Положением о порядке организации и проведения аукционов, утвержденных Организатором торгов.

Победителем аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену на аукционе; лицом, приравненным к победителю, признается единственный зарегистрированный участник, выразивший согласие купить Объект по начальной цене, увеличенной на 5%. 1) копию платежного документа с отметкой банка, подтверждающего внесение задатка для участия в аукционе; 2) физическое лицо – паспорт; представить физического лица – паспорт и нотариально заверенную доверенность; представителя юридического лица (резидента РБ) – паспорт (руководитель – копию документа о назначении на должность), доверенность на участие в аукционе и подписанные документы, копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации юридического лица; представителя физического лица (нерезидента РБ) – легализованные в установленном порядке доверенность на участие в аукционе и подписанные документы (руководитель – копию документа, подтверждающего назначение на должность), копии учредительных документов и выписки из государственного (торгового) реестра юридических лиц страны происхождения (выписка должна быть датирована не позднее 30 дней до даты подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса юридического лица в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с нотариально удостоверенными переводами на белорусский (русский) язык. В случае отсутствия физического лица текущего счета необходимо его открыть и приложить все данные по счету.

Задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления на р/с ВУ49AKB301200010135000000 в ОАО «БСБ Беларусбанк», г. Гомель, БИК АКБВВУ2Х. Получатель платежа – Гомельский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 401166490. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе по лоту № 1 согласно извещению, в газете «Звязда» от 15.11.2022 г. Участник торгов, желающий участвовать в торгах в отношении двух лотов, вносит задатки в размере, установленном для каждого лота.

Задаток, уплаченный участником аукциона, ставшим победителем (лицом, приравненным к победителю), будет засчитан в счет окончательной стоимости Объекта. Задаток, уплаченный участниками аукциона, не ставшими победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю), Организатор торгов возвращает безымянным платежом на их счета в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Победитель торгов (лицо, приравненное к победителю) обязан: в течение 3 рабочих дней после подписания протокола о результатах аукциона уплатить Организатору аукциона вознаграждение по результатам аукциона в размере 4 % от окончательной цены продажи Объекта, в течение 10 календарных дней после подписания протокола о результатах аукциона заключить с Продавцом договор купли-продажи Объекта; в течение 5 календарных дней с момента заключения договора купли-продажи выплатить Продавцу стоимость Объекта, сформированную в установленном порядке. Извещение о предыдущих несоответствиях торгах по данным лотам было опубликовано в газете «Звязда» № 151 от 04.08.2022 г., № 195 от 05.10.2022 г.

Организатор: Гомельский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гомель, ул. Артёма, 23, тел.: +375 232 32-46-47; 32-18-95; +375 29 170-46-47. Сайт: iwo.by; e-mail: auction-fil@iwo.by.
Продавец: Унитарное предприятие «Химтранс», г. Гомель, ул. Химзаводская, 5, тел.: +375 232 49-22-71, 49-26-21. Контактное лицо: Журавлев Дмитрий Викторович, тел. 8 (029) 154-30-27 – по рабочим дням с 9.30 до 16.30.

ИЗВЕЩЕНИЕ ОБ ОТКРЫТОМ АУКЦИОНЕ по продаже незавершенного строительством жилого дома и земельного участка в частную собственность для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома в г. Гродно 20 декабря 2022 года

№ лота	Местонахождение земельного участка, его кадастровый номер	Площадь земельного участка (га)	Характеристика (описание) незавершенного строительством капитального строения	Ориентировочные расходы по подготовке документации для проведения аукциона, руб.	Начальная цена предмета аукциона (в том числе начальная цена не завершенного строительства капитального строения, земельного участка), руб.	Сумма задатка, руб.
1*	Гродненская область, г. Гродно, ул. Гожская, 82 (У-1418, микрорайон «Заріца-4») 440100000003004256	0,1108	Незавершенное незаконсервированное капитальное строение. Наружная площадь 91 кв. м; степень готовности 12 %. Фундамент: фундаментные блоки бетонные сплошные	241,44	28 645,81 (6 330,69; 22 315,12)	5 700

* – Земельный участок предоставляется в частную собственность для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома. Инженерные коммуникации на участке отсутствуют. Возможность подключения к внеплощадочным сетям водоснабжения, газоснабжения, электроснабжения и пр. и точки подключения определяются проектом. Земельный участок может иметь ограничения и обременения. Назначение земельного участка в соответствии с единой классификацией назначения объектов недвижимого имущества: земельный участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома, обслуживания зарегистрированной организацией по государственной регистрации недвижимого имущества, прав на него и сделок с ним квартир в блокированном жилом доме). Условья, предусмотренные в решении о формировании

земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его победителю аукциона либо единственному участнику несоответствующего аукциона: внесение платы за предмет аукциона и возмещение затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходов, связанных с изготвлением и представлением участникам документации, необходимой для его проведения в течение 10 рабочих дней обращения за государственной регистрацией прав на земельный участок в РУП «ГАПРЗК» в двухмесячный срок после утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несоответствующим; в установленный срок продолжить строительство жилого дома. Затраты на организацию и проведение аукциона рассчитываются исходя из фактических затрат и доводятся до сведения участников аукциона до его начала при заключительной регистрации под роспись.

Организатор аукциона: коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости».

Для участия в аукционе необходимо: внести задаток в указанном размере, перечисляемый на расчетный счет ВУ24 АКБВ 2012 0000 4181 0400 0000 Гродненское областное управление № 400 000 АСБ «Беларусбанк», г. Гродно, БИК АКБВВУ2Х, УНП 590727594 получатель – коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости»; задаток вносится в белорусских рублях в сумме согласно настоящему извещению; представить в коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости» следующие документы: заявление на участие в аукционе установленной формы; документ, подтверждающий внесение суммы задатка; подписанное соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах) установленной формы;

дополнительно представляются: гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность; представителем или уполномоченным должностным лицом негосударственного юридического лица РБ – доверенность, выданная юристом, документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица, без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица. При подаче документов на участие в аукционе граждане Республики Беларусь предъявляют паспорт гражданина Республики Беларусь, а представители граждан – документ, удостоверяющий личность.

Аукцион состоится 20 декабря 2022 года в 12.00 по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1 (актовый зал). Прием документов осуществляется по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, кабинет № 117 с 21 ноября по 14 декабря 2022 год включительно в рабочие дни с 08.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00. Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке продажи не завершенных строительством незаконсервированных жилых домов, дач с публичных торгов, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 23.03.2018 г. № 20. Торги в отношении каждого земельного участка проводятся при условии наличия двух или более участников. Победителем торгов по каждому предмету аукциона признается участник, предложивший наиболее высокую цену. Осмотр земельного участка на местности производится желающими самостоятельно в удобное для них время. Контактные телефоны: + 375 (152) 628055, 628056. <http://gcn.by>, telegram-канал: https://t.me/grodno_cn

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ № 2022.5.002.00134

Коммунальное консалтинговое унитарное предприятие «Витебский областной центр маркетинга» извещает о проведении электронных торгов по продаже имущества, принадлежащего обществу с дополнительной ответственностью «Промстройтехкомплект», УНП 390075533,

в отношении которого открыто производство по делу об экономической несостоятельности (банкротстве) № 152Б111 в экономическом суде Витебской области.

Номер лота, вид выставляемого на электронные торги имущества: Лот № 1. Движимое имущество. Информация о предмете торгов, в т.ч. место нахождения: Легковой джип TOYOTA ЛЭНД-КРУЗЕР 120 2007 г. в., рег. знак 2815 АТ-2, цвет – бежевый, VIN (рама) № JTEBU29J805075077, по адресу: Витебская область, г. Витебск, ул. Софьи Панковой, д. 7А. Начальная цена: 26 400,00 бел. руб. без НДС. Минимальная цена: 15 840,00 бел. руб. без НДС.

Условия электронных торгов: Победитель электронных торгов (единственный участник электронных торгов, выразивший согласие на приобретение предмета электронных торгов по начальной цене, увеличенной на пять процентов) обязан: в течение 5 дней со дня проведения электронных торгов возместить затраты за организацию и проведение электронных торгов, оплатить услуги Оператора ЭТП согласно Прейскуранту, размещенному на сайте ЭТП, расходы Продавца на проведение независимой оценки предмета эл. торгов, подплатить договор купли-продажи в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня проведения электронных торгов; оплатить предмет электронных торгов в порядке и сроки, установленные договором купли-продажи, но не позднее 30 дней со дня проведения электронных торгов, если иной срок не установлен собранием (комитетом) кредиторов. Размер шага составляет 5 процентов от начальной цены лота.

Дата и время начала и завершения электронных торгов: 16.12.2022 с 9.00 до 16.00.

Электронные торги проводятся на электронной торговой площадке Коммунального консалтингового унитарного предприятия «Витебский областной центр маркетинга» по электронному адресу: <http://etpvl.by/>.

Для участия в электронных торгах на электронной торговой площадке по электронному адресу <http://etpvl.by/> необходимо подать заявку на участие в электронных торгах и пройти аккредитацию в качестве участника электронных торгов, а также перечислить задаток в срок до 16.00 15.12.2022.

Задаток по лоту № 1 в сумме 2640,00 (две тысячи шестьсот сорок рублей 00 копеек) белорусских рублей должен быть зачислен на счет коммунального консалтингового унитарного предприятия «Витебский областной центр маркетинга», УНП 390477566, р/с ВУ39МТБК3012001019300066782 в ЗАО «МТБанк» г. Минск, БИК МТБВУ22, код операции 40901.

Победителем электронных торгов признается участник, предложивший максимальную цену за лот.

Договор купли-продажи должен быть подписан не позднее 5 рабочих дней со дня проведения электронных торгов.

Справочная информация: Контактный телефон антикризисного управляющего +375 (29) 711-43-22. Контактный телефон для осмотра объектов +375 29 711-43-22. Контактные телефоны лица, организующего торги на основании договора поручения: 8 (0212) 24-63-12, 8 (029) 510-07-63.

Дата, время и адрес доступа (ознакомления) с предметом электронных торгов (информацией о предмете электронных торгов – в отношении нематериальных активов): в рабочие дни с 09.00 до 16.00 по месту нахождения предмета электронных торгов по предварительному согласованию с Продавцом.

Затраты на организацию и проведение электронных торгов определяют согласно сумме затрат и прейскуранту ЭТП. Ознакомление с затратами на организацию и проведение электронных торгов производится на <http://etpvl.by/> до начала торгов.

Возмещение затрат на организацию и проведение электронных торгов осуществляется в соответствии с законодательством.

Центр Промышленной Оценки • ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ • ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

Организатор аукциона ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 5

Продавец ЗАО «Молодечненская», Минская обл., г. Молодечно, ул. Я. Дроздовича, 14

Оператор ЭТП ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 46, www.ipmtorg.by

Предмет электронных торгов Месторасположение: Минская обл., Молодечненский р-н, г. Молодечно, ул. Я. Дроздовича, 14

Струнный принтер для печати на листовых и рулонных материалах DURST RHO H10 160 (СМК, Lc, Lm), 2015 г., инв. № 006784

Начальная цена лота с НДС 20 % – 100 000,00 бел. руб. (снижена на 20 %)

Задаток 10 % от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях перечисляется на р/с ВУ47 ВЕЛБ 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелБЭБ», г. Минск, БИК БЕЛБВУ22, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 5 (пять) рабочих дней после проведения торгов

Условия оплаты предмета электронных торгов

Предмет аукциона должен быть оплачен покупателем (pretендентом на покупку) в течение 10 (десяти) рабочих дней со дня подписания договора купли-продажи

Порядок проведения электронных торгов, критерии выявления победителя торгов, порядок оформления участия в торгах и результатов торгов, установлены регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенном по адресу: www.ipmtorg.by

Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить установленное вознаграждение в размере 4 % от цены продажи предмета аукциона в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения электронных торгов

Извещение о проведении предыдущего аукциона опубликовано в газете «Звязда» 04.10.2022

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за один день до наступления даты проведения аукциона

Дата и время начала и окончания электронных торгов: 30.11.2022 с 11.00 до 12.00.

Торги продолжаются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов.

Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 29.11.2022 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorg.by

Контактные телефоны: +375 17-373-21-33; +375 (44) 704-92-06, auction@cpo.by

ЗАО «БелБанкротАукцион», организатор торгов по продаже имущества Бобруйского ОАО «Агротранссервис» (УНП 700003471), объявляет о проведении 29.11.2022 г. в 10.00 публичных торгов по адресу: г. Минск, ул. Гурского, д. 226, комн. 501

Предмет торгов:

№ лота	Наименование имущества (Предмет торгов)	Начальная стоимость, бел. руб. (без НДС)	Сумма шага аукциона, бел. руб.	Размер задатка, бел. руб.
1	Здание склада доломитовой муки, расположенное по адресу: г. Бобруйск, ул. Гоголя, 182	110 500,00	5525,00	11050,00

Ознакомится с предметом торгов можно в рабочее время, предварительно связавшись с контактным лицом по тел. +375333014914

Организатор торгов: ЗАО «БелБанкротАукцион», 220015, г. Минск, ул. Гурского, д. 226, комн. 501; +375296083100; contact@bankrotorg.by

Заявления на участие в торгах принимаются с 9.00 15.11.2022 по 17.00 28.11.2022 по адресу: г. Минск, ул. Гурского д. 226, комн. 501

Затраты на организацию и проведение торгов составили: за размещение объявления о проведении торгов в базе данных ЕГРПС 480,00 бел. руб.; публикация в СМИ – 322,66 бел. руб., стоимость размещения объявления в газете «Звязда» согласно счету-фактуре, за оценку – 350,00 бел. руб., аукционный сбор 3 % от realized имущества.

Срок подписания договора купли-продажи: в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Срок оплаты по договору купли-продажи: в течение 30 календарных дней с даты проведения торгов.

Торги в форме открытого аукциона по продаже имущества ООО «Аэростар»

Извещение о проведении **15 декабря 2022 года** открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего ООО «Аэростар»

Предмет торгов № 1: пресс-форма для выдува ПЭТ бутылок 2
Начальная цена: 4 115,40 руб.
(включая НДС по ставке 20 %, 685,90 руб.)
Сумма задатка: 350 руб.
Шаг аукциона: 100 руб.

Предмет торгов № 2: устройство транспортное
Начальная цена: 14 295,60 руб.
(включая НДС по ставке 20 %, 2382,60 руб.)
Сумма задатка: 800 руб.
Шаг аукциона: 500 руб.

Предмет торгов № 3: шкаф сушильный промышленный
Начальная цена: 3 573,90 руб.
(включая НДС по ставке 20 %, 595,65 руб.)
Сумма задатка: 300 руб.
Шаг аукциона: 100 руб.

Местонахождение: территория ОАО «МПКО», район агрогородка Гатово, Минский район, Минская область

Продавец имущества: Общество с ограниченной ответственностью «Аэростар» (Адрес: 220116, г. Минск, а/я 49).

Организатор торгов: Общество с ограниченной ответственностью «Аэростар» (Адрес: 220116, г. Минск, а/я 49).

Условия торгов: победитель торгов (покупатель) оплачивает стоимость приобретенного имущества в течение пяти банковских дней с момента подписания договора купли-продажи имущества.

Договор купли-продажи имущества заключается не позднее следующего рабочего дня после проведения аукциона.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе проведения аукциона (договор о задатке), внесшие в установленном порядке задаток (задатки) по соответствующему предмету торгов, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации и подлинник для заверения (для юридических лиц) и индивидуальных предпринимателей); копию платежного документа о внесении задатка с отметки банка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также при необходимости иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток (задатки) перечисляется на счет ООО «Аэростар» не позднее 13 декабря 2022 г. на расчетный счет № BY08OLMP30120009600600933 в ОАО «Белгазпромбанк», БИК OLPBY2X, получатель — ООО «Аэростар», УНП 100375899.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наименьшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и не включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (единственному участнику аукциона) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи имущества заключается с победителем торгов не позднее следующего рабочего дня после проведения аукциона.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (единственным участником аукциона) в течение пяти дней после подписания договора купли-продажи.

Торги проводятся **15 декабря 2022 года в 12.00** по адресу: г. Минск, ул. Машиностроителей, дом 24а, помещение 1а, каб. 13.

Приним документов с **15.11.2022 по 13.12.2022 включительно**. Консультации по вопросам участия в торгах и по вопросу ознакомления с продаваемым имуществом осуществляются в рабочие дни с 11.00 до 13.00 и с 15.00 до 17.00 по телефону +375296200205.

ЗАО «БЕЛРЕАЛИЗАЦИЯ» ОБЪЯВЛЯЕТ АУКЦИОН

Организатор торгов: **ЗАО «Белреализация»** (УНП 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 28, тел.: (8017) 298-53-53; (8029) 690 54 09, **BELTORGLBY**.

Продавец: **ОАО «Гомельский винодельческий завод»** (УНП 400051877) 246003, г. Гомель, ул. Рогачевская, 10, тел. +375 (232) 71-38-55 в лице антикризисного управляющего Костяна Дмитрия Александровича.

Повторные публичные торги в форме аукциона в процедуре экономической несостоятельности (банкротства) будут проведены **30 ноября 2022 г. 12.00** по адресу: г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 28.

№ п/п	Предмет торгов	Начальная цена предмета торгов, бел. руб. с НДС
1	Имущество филиала «Пиревичский спиртзавод» ОАО «Гомельский винодельческий завод», Гомельская обл., Жлобинский р-н, аг. Пиревичи, ул. Суворова, 4А	3 322 623,51
2	Имущество филиала «Рогачевский» ОАО «Гомельский винодельческий завод», Гомельская обл., г. Рогачев, ул. Богатырева, 36	56 809,02
3	Имущество филиала «Речицкий» ОАО «Гомельский винодельческий завод», Гомельская обл., г. Речица, ул. Винзаводская, 4	284 331,04
4	Имущество филиала «Черечерский» ОАО «Гомельский винодельческий завод», Гомельская обл., г. Черечер, ул. Советская, 72А	38 646,74

Подробнее с составом лотов можно ознакомиться на сайте belorgby.by. Тел. для ознакомления и осмотра +37529 698-53-53.

Для участия в торгах необходимо в срок с 16.11.2022 по 09.00 по 29.11.2022 г. 17.00: 1) зарегистрироваться и подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте BELTORGLBY; 2) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с ВУЗ3БФС30121854590139330000 в ОАО «Сбер Банк», код ВР5БВУ2Х, УНП 191113330, получатель — ЗАО «Белреализация».

Шаг торгов — 5 %, задаток — 10 % от начальной цены предмета торгов. Организатор торгов вправе отказаться от их проведения не позднее, чем за пять дней до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается участник, предложивший наиболее высокую цену. Если заявка на участие в торгах подана только одним участником, торги признаются несостоявшимися. Предмет торгов продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов. Результаты торгов оформляются в виде протокола. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан оплатить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, и аукционный сбор в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов. Срок заключения договора купли-продажи — не позднее 30 календарных дней со дня проведения торгов. Срок оплаты предмета торгов — возможна расписка в течение 90 календарных дней со дня проведения торгов. Извещение о ранее проведенных торгах было опубликовано в газетах «Звязда», «Гомельская правда» от 08.10.2022 г.

Центр Промышленной Оценки • ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ • ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 5.
Продавец	Копыльский район, г. Копыль, пл. Ленина, 21

Оператор ЭТП — ООО «ИПМ-Консалт оценка». Адрес ЭТП — www.ipmtorgi.by

Предмет электронного аукциона

МАГАЗИН (119,8 кв. м, 642/С-11307, составные части: сарай). Адрес: Минская обл., Копыльский р-н, Слобода-Кучинский с/с, д. Бадежи, ул. Центральная, 26А.

Сведения о земельном участке: пл. 0,0777 га, предоставлен на праве аренды (срок действия по 01.08.2032) для строительства и обслуживания здания магазина. Ограничения (обременения): водоохранная зона рек и водоемов

Начальная цена лота с НДС 20 % — 2 750,00 бел. руб. (снижена на 88 %)

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона в бел. рублях перечисляется на р/с BY47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелВЭБ», БИК BELBY2X, УНП 191021390, получатель платежа — ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 30 (тридцать) календарных дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета электронных торгов

50 % от стоимости предмета аукциона (с учетом ранее внесенного задатка) производится в течение 5 (пяти) календарных дней и оставшаяся сумма в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения и оформления участия в электронных торгах

Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги» (www.ipmtorgi.by). Ответственность участника аукциона, его права и обязанности, штрафные санкции прописаны в соглашении о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Победителем аукциона признается участник, предложивший максимальную цену

Победитель электронных торгов либо единственный участник, согласившийся повысить нач. цену предмета торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить вознаграждение в размере 5 % от цены продажи предмета аукциона в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения торгов

Предыдущее извещение опубликовано в газете «Звязда» 06.10.2022

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за один день до наступления даты проведения аукциона

Начало торгов: 28.11.2022 в 12.00.
Окончание торгов: 28.11.2022 в 13.00.

Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов. **Заявки на участие принимаются по 25.11.2022 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by**

Контактные телефоны: +375 17-373-21-33; +375 (44) 704-92-06.
E-mail: auction@cpo.by

Открытый аукцион № 08/22 по продаже офиса в центре Минска

Организатор аукциона: **ООО «Реалконсалтинг»**, ул. Пономаренко, 35А, пом. 701, каб. 8, г. Минск, 220015, РБ, тел.: +375 (17) 256-61-35

Продавец — **ОАО «БНБ-Банк»**.

Аукцион состоится **16.12.2022 в 11.00** по адресу: г. Минск, ул. Пономаренко, 35А, п. 701

Лот № 1: Изолированное помещение с инв. № 500/Д-692336, площадью 299,3 кв. м, находящееся по адресу г. Минск, ул. Мясникова, 40-9. Назначение — административное помещение. Обременение — действующий договор аренды.

Начальная цена продажи лота — 405 600 долл. США* с учетом НДС 20 %, сумма задатка — 8 000 бел. руб.

* Расчеты за приобретаемое имущество производятся в белорусских рублях по курсу НБ РБ на дату заключения договора купли-продажи

Порядок проведения и выбора победителя: победителем объявляется участник аукциона, предложивший наиболее высокую цену. В случае когда в аукционе примет участие один участник либо на аукцион явится один участник (далее — единственный участник), предмет аукциона продается этому участнику по начальной цене, увеличенной на 5 процентов, с его согласия. Шаг аукциона — 5 % от начальной стоимости

Принимая заявки: заявления на участие в аукционе принимаются в рабочие дни с 9.00 до 18.00, по адресу: г. Минск, ул. Пономаренко, 35А, пом. 701, каб. 8. **Последний день приема заявок и внесения задатка: 13.12.2022 до 17.00**

Задаток: для участия в аукционе необходимо внести задаток в вышеуказанном размере. Банковские реквизиты: - для резидентов РБ задаток перечисляется в белорусских рублях. Организатору аукциона на расчетный счет ВУ70SLAN301243 5810013000000 в ЗАО Банк ВТБ (Беларусь), г. Минск, ул. Московская, 14, БИК SLANBY22;

- для нерезидентов РБ задаток перечисляется в валютном эквиваленте по курсу НБ РБ на дату платежа на следующие счета: в долларах США (USD) — расчетный счет ВУ28SLAN301243581 50210000000 в ЗАО Банк ВТБ (Беларусь), г. Минск, ул. Московская, 14, БИК SLANBY22. Получатель: ООО «Реалконсалтинг», УНП 191302068. Назначение: «Задаток согласно Извещению о проведении аукциона № 08/22»

Затраты и вознаграждение: возмещение затрат на организацию и проведение аукциона осуществляется победителем аукциона (единственным участником) по фактическим затратам, определенным в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукциона № 08/22. Победитель аукциона (единственный участник) обязан перечислить на расчетный счет Организатора сумму затрат на организацию и проведение аукциона и причитающегося Организатору вознаграждение в размере 1 % (один процент) от конечной цены продажи лота в белорусских рублях в течение 3 рабочих дней со дня его проведения

1. Участнику, выигравшему аукцион, и единственному участнику сумма внесенного задатка учитывается в счет исполнения обязательств по договору, заключенному по результатам аукциона. Участником, не выигравшим аукцион, единственным участнику, не согласившемуся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 процентов, задаток возвращается в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона.

2. Собственник имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до даты проведения аукциона, о чем Организатором аукциона извещаются участники аукциона.

3. Срок подписания договора купли-продажи предмета аукциона — в течение 20 дней со дня проведения аукциона. Срок оплаты предмета аукциона по договору купли-продажи — в течение 30 дней со дня проведения аукциона, если стороны договора не договорятся об ином сроке

Контакты: +375 (17) 256-61-35 • +375 (25) 549-86-22
* auction@cpo.by и <http://www.cpo.by>
+375 29 198 40 98 Ashyura@bnp.by

Центр Промышленной Оценки • ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ • ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 5. www.cpo.by
Продавец	ОАО «Управление Строймеханизации», 220075, г. Минск, ул. Промышленная, 11а, пом. 23

Оператор ЭТП — ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 46. www.ipmtorgi.by

Предмет электронного аукциона:

НЕЗАВЕРШЕННОЕ ЗАКОНСЕРВИРОВАННОЕ КАПИТАЛЬНОЕ СТРОЕНИЕ (здание неустановленного назначения), инв. № 714/У-33729, общ. пл. 1 150,2 кв. м, готовность 57 %, 2-этажное здание с подвалом и мансардой.

Адрес: Могилевская обл., Осиповичский р-н, Вязевский с/с, 20, волбизы д. Смык.

Земельный участок оздоровительного назначения, общ. пл. 1,0000 га, предоставлен на праве постоянного пользования, находится в жилищном месте в лесу на берегу озера. Начальная цена: **286 800,00 бел. руб.** (с НДС 20 %). Шаг аукциона: 5 % от текущей цены

Задаток 10 % от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях (BYN) перечисляется на р/с BYN BY47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелВЭБ», г. Минск, БИК BELBY2X, УНП 191 021 390. Получатель платежа: ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 10 рабочих дней после электронных торгов. Продавец оставляет и направляет договор для подписания победителю аукциона

Условия оплаты предмета электронных торгов: если между продавцом и покупателем (победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся приобрести предмет электронных торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета электронных торгов, такая оплата должна быть произведена в течение **30 календарных дней** после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения и оформления участия в электронных торгах: электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by.

Ответственность участника аукциона, его права и обязанности, штрафные санкции прописаны в соглашении о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Данное соглашение является договором присоединения и размещается на странице лота во вкладке «Документы» по адресу: www.ipmtorgi.by. Страница лота по указанному адресу содержит также информацию о типе торгов и общих правилах их проведения. Победителем аукциона признается участник, предложивший максимальную цену

Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить вознаграждение **1,5 %** от цены продажи лота в течение **3 рабочих дней** после проведения электронных торгов

Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента определения победителя электронных торгов, без объяснения причин снятия

Предыдущее извещение о проведении электронных торгов опубликовано в газете «Звязда» 07.10.2022

Дата и время начала и окончания торгов: 15.12.2022 с 11.00 до 13.00.

Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов

Дата и время окончания приема документов: заявки на участие в электронных торгах принимаются на ЭТП «ИПМ-Торги» по **14.12.2022 до 17.00**

Контактные данные Тел.: +375 17-280-36-37; +375 (29) 317-95-42; +375 (44) 704-92-06. E-mail: auction@cpo.by

ЗАО «БЕЛРЕАЛИЗАЦИЯ» ОБЪЯВЛЯЕТ АУКЦИОН

Организатор торгов: **ЗАО «Белреализация»** (УНП 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 28, тел.: (8017) 298-53-53; (8029) 690 54 09, **BELTORGLBY**.

Продавец: **ОАО «Гомельский винодельческий завод»** (УНП 400051877), 246003, г. Гомель, ул. Рогачевская, 10, тел. +375 (232) 71-38-55 в лице антикризисного управляющего Костяна Дмитрия Александровича.

Публичные торги в форме аукциона в процедуре экономической несостоятельности (банкротства) будут проведены **16 декабря 2022 г. 10.00** по адресу: г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 28.

Предмет торгов — Дебиторская задолженность перед ОАО «Гомельский винодельческий завод» в размере 1 358 081,47 руб. (182 лота).

Подробнее с составом лотов можно ознакомиться на сайте belorgby.by. Тел. для ознакомления и осмотра +37529 698-53-53.

Для участия в торгах необходимо в срок с 16.11.2022 по 09.00 по 15.12.2022 г. 17.00: 1) зарегистрироваться и подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте BELTORGLBY; 2) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с ВУЗ3БФС30121854590139330000 в ОАО «Сбер Банк», код ВР5БВУ2Х, УНП 191113330, получатель — ЗАО «Белреализация».

Шаг торгов — 5 %, задаток — 10 % от начальной цены предмета торгов. Организатор торгов вправе отказаться от их проведения не позднее, чем за пять дней до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается участник, предложивший наиболее высокую цену. Если заявка на участие в торгах подана только одним участником, торги признаются несостоявшимися. Предмет торгов продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов. Результаты торгов оформляются в виде протокола. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан оплатить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, и аукционный сбор в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов. Срок заключения договора купли-продажи и оплаты предмета торгов: не позднее 30 календарных дней со дня проведения торгов.

Выстаўка

ГОРАД СВАТЛА І МАГЧЫМАСЦЯЎ

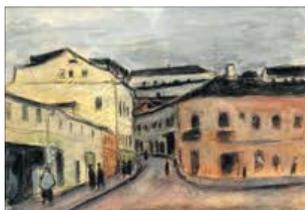
Мінск часоў Янкі Купалы — які ён быў? Гісторыкі і даследчыкі могуць шмат расповесці пра горад пачатку ХХ стагоддзя. Але яго вобраз, адчуванне, атмасферу ўсё ж варта шукаць у мастацкіх творах таго часу. І вось жа падарунак сталіцы Беларусі — яе адметнасць вачамі вядомага савецкага мастака Меера Аксельрода, які пачынаў свой творчы шлях менавіта ў Мінску і з задавальненнем яго маляваў. А цяпер мы можам убачыць-уявіць горад 20-х гадоў мінулага стагоддзя: выстаўка «Меер Аксельрод. Успамін пра Менск» працуе ў Дзяржаўным літаратурным музеі Янкі Купалы.

Яго часта згадваюць як бацьку пэўкі і перакладчыцы Алены Аксельрод. Так і ёсць — проста яна бліжэй да нас у часе (нарадзілася ў 1932 годзе, прычым у Мінску!). Наогул лёсавызначальны горад для Меера Аксельрода. Дарэчы, тут ён канчаткова зрабіў свой жыццёвы выбар на карысць мастацтва. У Мінску сям'я асела пасля Першай сусветнай вайны, таму што не змагла вярнуцца з эвакуацыі ў роднае Маладзечна, дзе і нарадзіўся Меер. Малады чалавек, які да таго часу ўжо вучыўся маляванню, пачаў рабіць афішы для кінатэатраў — гэтым зарабляў. Мінск яго натхніў на ўдасканаленне ўласнай творчасці і на тое, што трэба з ёю выходзіць да людзей. Не толькі праз выкладанне малявання ў школах. Аказалася, яго ўласная творчасць вартая ўвагі. Меер бярэ ўдзел у І Мастацкай выстаўцы ў Мінску ў 1921 годзе — там былі прадстаўлены адрозныя 36 яго работ. Патэнцыйны мастак адзначылі і накіравалі яго на факультэт графікі Вышэйшых мастацка-тэхнічных майстэрняў. Але нават пераехаўшы ў Маскву, ён не парываў сувязі з Радзімай, супрацоўнічаў з Беларускай дзяржаўнай тэатралагічнай тэатрам. Горад даваеннага часу ў яго захаваўся горадам магчымасцяў не толькі ўласна для самога сябе — ён быў мультыкультурны, але з адмет-

ным гістарычным абліччам. Меер тое бачыў і разумее, таму што яму давялося жыць каля Мінскага замчышча. І вось жа мы бачым гэтыя мясціны праз 100 гадоў!

Шчырасць, радасць, улюбёнасць — у работах, прадстаўленых на выстаўцы ў Музеі Купалы. Малюнкi, на якіх тонкія лініі алоўка схвалілі абрысы будынкаў, альбо творы, дзе колер пазначае ландшафт і акцэнтую характэрныя для Мінска аб'екты — нават цяпер мы іх пазнаём. Для Аксельрода адчуванне Мінска 1920-х гадоў, які адкрыў яму шлях у мастацтва, было вельмі дарагое. Нездарма паводле накідаў, эскізаў і замалёвак ён у 1960-я створыць серыю «Успаміны пра стары Мінск».

Малюнкi і акварэлі, што прадстаўлены на цяперашняй выстаўцы, знаходзяцца ў прыватным зборы калекцыянера Аляксандра Радаева, які, дарэчы, злучае і нашчадкаў Аксельрода з яго Радзімай. Унук Меера Аксельрода — мастак Міхал Яхіловіч — з задавальненнем дзеліцца ўспамінамі пра свайго дзеда, які меў шмат выставак пры жыцці як у СССР, так і за яго межамі. Але і пасля смерці Меера Аксельрода выстаўкі яго твораў ладзіліся ў Маскве, Ленінградзе, Нью-Ёрку, Лондане, Ізраілі. У люблейны год мастака ўспамінае.

Ларыса ЦИМОШЫК.

СЁННЯ

Месяц

Поўня 8 лістапада.
Месяц у сусор'і Льва.

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	8.36	17.11	8.35
Віцебск	8.31	16.55	8.24
Магілёў	8.27	17.01	8.34
Гомель	8.17	17.04	8.47
Гродна	8.51	17.27	8.36
Брэст	8.45	17.34	8.49

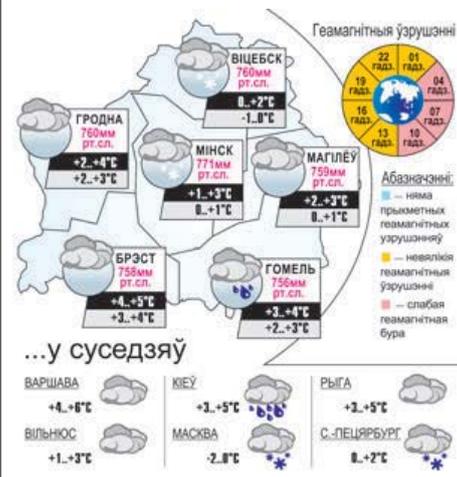
Імяніны

Пр. Канстанціна.
К. Амеліі, Марыі, Альберта,
Артура, Леапольда.

Фота Анатолія КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

Даты

Падзеі

Людзі

15 ЛІСТАПАДА

1812 год — каля мястэчка Койданава Мінскага павета (цяпер г. Дзяржынск) адбыўся бой паміж расійскім корпусам К. А. Ламберта, які з'яўляўся авангардам 3-й Заходняй арміі П. В. Чычагава, і французска-польскім атрадам Ф. Касецкага, які ўвайшоў у гісторыю вайны 1812 г. пад назвай Койданаўскі бой. Пасля паражэння пад Нова-Свержнем 13 лістапада 1812 года Касеці адступілі да Мінска, але на паўночны ўсход ад Койданава быў дагнаны войскамі Ламберта і цалкам разгромлены. У выніку Койданаўскага бою 3-й Заходняй арміі Чычагава быў адкрыты шлях на Мінск і Барысаў. 16 лістапада войскі Ламберта без бою занялі Мінск, у якім знаходзіліся значныя запасы харчавання, абмундзіравання, амуніцыі.

1817 год — нарадзіўся Міхал Антонавіч Гаўсман, беларускі гісторык, краязнаўца, археолаг. Калекцыянаваў прадметы старажытнасці, археалагічных раскопак, манеты, пячаткі, медалі. У 1889 годзе ў Мінску арганізаваў выстаўку археалагічных матэрыялаў, знойдзеных у Беларусі. Працаваў у «Мінскіх губернскіх новостях», друкаваў гісторыка-краязнаўчыя нарысы аб Заслаўі, Мар'інай Горцы, Міры, Навагрудку, Слуцку, Уздзе і іншых гарадах і мястэчках Беларусі.

1921 год — нарадзіўся (в. Старыя Грамыкі Веткаўскага раёна) Рыгор Пятровіч Грамыка, беларускі графік. З 1972 года — мастацкі рэдактар часопіса «Вожык». Аўтар шматлікіх карыкатураў на бытавыя і палітычныя тэмы для беларускіх газет і часопісаў.

1932 год — у Мінску пачаліся заняткі ў Беларускай дзяржаўнай кансерваторыі (з 1992 года — Беларускай дзяржаўнай акадэмія музыкі).

1951 год — нарадзіўся (г. Мінск) Віктар Іванавіч Скоробагатаў, спявак, заслужаны артыст

Беларусі. З 1977 года — саліст Нацыянальнага акадэмічнага тэатра оперы. Мастацкі кіраўнік творчага калектыву нацыянальнага тэатральна-канцэртнага аб'яднання «Беларуская капэла» (з 1992 года). Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі.

1458 год — падзел Кіеўскай мітраполіі ў складзе Канстанцінопальскага патрыярхата на Кіеўскую і Маскоўскую епархіі.

1492 год — Хрыстафор Колумб у сваім дзённым упершыню апісвае тытунь, які ўжывалі насельнікі Новага Свету — індзейцы.

1862 год — нарадзіўся Герхард Гаўптман, нямецкі пісьменнік, драматург, лаўрэат Нобелеўскай прэміі па літаратуры. Аўтар драм «Перад заходам сонца», «Самотныя», «Ткачы», раману «Дэман», «Ерэтчы з Сааны».

1881 год — марскі афіцэр, капітан 1-га ранга Аляксандр Мажайскі атрымаў патэнт на паветраплавальны снарад — самалёт Мажайскага, адзін з першых у свеце самалётаў, якія прызначаліся для ўздыму чалавека ў паветра.

1917 год — савецкі ўрад абвясціў Дэкларацыю правоў народаў Расіі — адзін з першых актаў савецкай улады, які вызначыў асноўныя напрамкі нацыянальнай палітыкі новай дзяржавы.

ЛАРОШФУКО:

«Сапраўднае каханне падобнае на прывід: усё гавораць пра яго, але мала хто яго бачыў».